

č. 02-2012

MESAČNÍK O FILMOVOM DIANÍ NA SLOVENSKU

WWW.FILMSK.SK

film.sk

CENA 1 €

ROZHOVOR

► František Jurišič

TÉMA

► Digitalizácia kamenných kín

RECENZIA

► Banksy – Exit Through The Gift Shop

► Faust ► Nic proti ničemu

PRÍLOHA

► FILMOVÉ FESTIVALY A PREHLIADKY
V ROKU 2012

Training...

...moving to
 the next level

film dramaturgy
 as a collaborative art

Uzávierka pre podanie prihlášok: **18. 3. 2012**

Dovoľujeme si Vám ponúknuť účasť na trefom ročníku medzinárodného vzdelávacieho programu **MIDPOINT: Central European Script Center**, ktorý je určený študentom a čerstvým absolventom katedier scenáristiky, réžie a produkcie, ktorí sa programu zúčastnia s projektom krátkometrážneho (min. dĺžka 25 min.) alebo celovečerného filmu.

Program sa skladá z dvoch workshopov:

Workshop I: 16. – 23. 6. 2012, Trenčianske Teplice (v spolupráci s festivalom Art Film Fest)

Online konzultácia: jún 2012

Workshop II: 25. 8. – 2. 9. 2012, Česká republika

Program na Slovensku organizuje občianske združenie Character – Film Development Association v spolupráci s pražskou filmovou školou **FAMU**. Partnermi projektu sú filmové školy – **VŠMU**, **PWSFTVIT** v Lodži, **SZFE** v Budapešti, **UNATC** v Bukurešti a **dfbb** v Berlíne.

midpointcenter@famu.cz

www.midpointcenter.eu

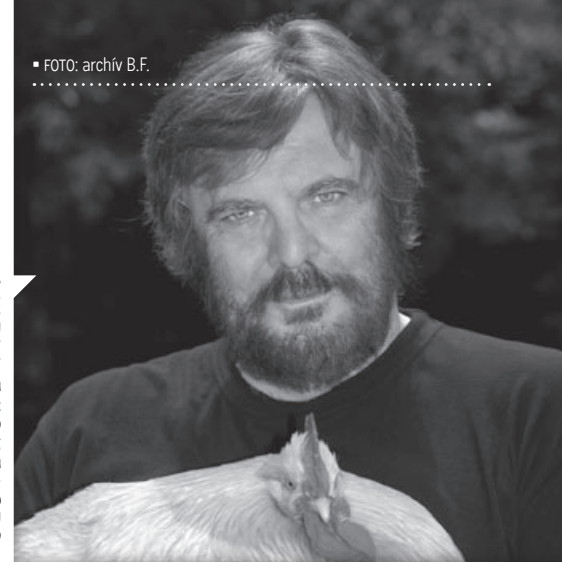
www.character-fda.eu

NA ÚVOD

Zázraky sa dejú. Aj taký názov by mohol mať úvodník aktuálneho februárového čísla. A to nielen preto, že tak znie medzitulok reportáže, ktorých máme vo Film.sk ako šafranu, hoci sú to veľmi pútavé čítania. *Zázrak* je aj názov druhého celovečerného filmu Juraja Lehotského, z ktorého nakrúcania prinášame zaujímavé rozprávanie. Je to film, o ktorom sa nehovorí veľa, ale zato vzbudzuje veľké očakávania, hoci ešte nevieme, kedy bude jeho distribučná premiéra a ako osloví divákov. Vieme však, ako dopadli výsledky návštevnosti slovenských a koprodukčných filmov za uplynulý rok. O nich tiež možno hovoriť ako o „malom zázraku“. Vlnajšok so štrnástimi premiérami v kinách totiž priniesol druhý najvyšší počet domácich noviniek za jeden kalendárny rok v ére samostatného Slovenska. Aj päťkrát vyšší počet divákov na slovenských premiérových filmoch oproti roku 2010 nie je zanedbateľný. Takýchto úspešných čísel sa vo vyhodnotení slovenskej kinematografie za rok 2011 objavuje viacero. Spomeňme ešte napríklad, že vlnajší domáci líder, snímka *Lóve* Jakuba Kronera, prekonalá hranicu stotisíc divákov už za sedem týždňov od svojej premiéry a do konca roka už takmer tesne siahala na päty tretiemu filmu v rebríčku najnavštevovanejších domácich titulov po roku 1993 a jej príležitosť ísť vyššie stále nie je uzavretá. Zdá sa, akoby to bolo akosi priveľa zázrakov a náhod. Ale možno to je tentoraz úplne inak. Možno teraz ide o skutočnosť, v ktorej sa slovenský film stáva konečne bližší slovenskému divákovi.

► **Simona Nôtová-Tušerová**

FOTO: archív B.F.

MOJE OBĽÚBENÉ SLOVENSKÉ FILMY

Boris Filan, spisovateľ a textár

Pestrá parádna prikrývka mojich obľúbených slovenských filmov je pozošovaná z klamlivých spomienok na ich tvorcov, na to, kde, kedy a s kým som bol v kine. Už si ani nepamätám, ktoré veci som videl triezvy a ktoré nie celkom. Na škole sme si nové slovenské filmy pozerali v projekcii starého Mestského pivovaru, s raňajkovými vodkami v sebe a s pivom pred sebou. Tam som videl veľké filmy Juraja Jakubiska: *Zbehovia a pútnici* a *Vtáčkovia, siroty a blázni*. Juraj vtedy nakrúcal ako posadnutý a veľa z toho v jeho filmoch aj zostalo. *Tisícročná včela* je atestácia slovenskej kinematografie. Ale najradšej som mal človeka Martina Hollého. Z jeho parádnych filmov žiarila profesionalita. On bol sám svoj najlepší film. *Kto odchádza v daždi* s úžasným Gustávom Valachom bolo americké kino. V pamäti mi na veľký dorástol televízny film Martina Hollého *Balada o siedmich obesených*. Aj *Krotká* Stanislava Barabáša. Dušan Hanák a jeho *322*. Peter Jaroš, Martin Ľapák, Lasica a Satinský – spoluautori vynikajúceho filmu *Pacho, hybský zbojník*. A ešte jedna vec. Pred nejakým časom ma oslovil spisovateľ a režisér Peter Krištúfek. Povedal mi, že si dal premietnuť filmy môjho otca *Naši pred bránami* a *Vreckári*. Peter Krištúfek povedal, že sa mu zdali celkom dobré. Aj mne. Už do kina nechodím, kvôli divákovi. Tie najlepšie filmy premietam v hlave. Je tam takmer tak príjemne, ako bývalo v starom Mestskom pivovare.

Film.sk

Mesačník o filmovom dianí
na Slovensku
13. ročník

Vydavateľ:

Slovenský filmový ústav

Adresa redakcie:

Film.sk

Slovenský filmový ústav

Grösslingová 32

811 09 Bratislava

TEL.: 02/57 10 15 25

FAX: 02/52 73 32 14

E-MAIL: film.sk@sfu.sk

Šéfredaktorka:

Simona Nötová-Tušerová

Redakcia:

Eva Michalková

Redakčná rada: Peter Dubecký

generálny riaditeľ SFÚ

Alexandra Strelková

riaditeľka NKC – SFÚ

Marián Brázda

vedúci edičného oddelenia SFÚ

Miroslav Ulman

odborný referent Audiovizuálneho

informačného centra SFÚ

Eva Blašková

vedúca predajne Klapka.sk

Simona Nötová-Tušerová

tlačová tajomníčka SFÚ

Štefan Vraštiak

tajomník KFN SSN

Design & grafická úprava:

ma.LMTD

Tlač: Dolis, spol. s r. o.

Uzavierka čísla 2/2012:

24. 1. 2012

Text neprešiel jazykovou úpravou.

Názory redakcie sa nemusia

zhodovať s názormi

prispievateľov.

Foto na titulnej strane:

Alois Nebel – Forum Film Slovakia / PubRes

Film.sk vychádza

s podporou MK SR.

ISSN 1335 – 8286

Akékoľvek rozmnožovanie textu, fotografií, grafov,
vrátane údajov v elektronickej podobe len
s predchádzajúcim písomným súhlasom vydavateľa.
© Slovenský filmový ústav

16

15

26

03 PLUS / MÍNUS MESIACA

04–06 KALENDÁRIUM

07–14 PREMIÉRY v kinách

15 NOVINKY: Alois Nebel podľa Nora Držiaka

16–19 ROZHOVOR: animátor a pedagóg František Juríšič

20–21 TÉMA: Digitalizácia kamenných kín

22–23 AKTUÁLNE: Návštevnosť slovenských filmov
v roku 2011

24–25 RECENZIA: Banksy – Exit Through The Gift Shop

26–27 RECENZIA: Faust podľa Alexandra Sokurova

28–29 RECENZIA: Nic proti ničemu podľa Petra Marka

30–32 REPORTÁŽ: Zázrak podľa Juraja Lehotského

33–34 Správy Z FILMOVÉHO DIANIA

a uzavierky na granty a podporné programy

36–37 FILMOVÉ PUBLIKÁCIE / KLAPKA.SK

38 DVD NOSIČE

39 ČO ROBIA alebo na čom pracujú slovenskí filmári

40–42 TIPY MESIACA: Kino Lumière / PROGRAM

42 VÝROČIA

43–47 PRÍLOHA alebo Filmové festivaly a prehliadky
na Slovensku v roku 2012

48 STALO SA ZA 30 DNÍ

Viktor Csudai, režisér: „Pre mňa je veľkým mínusom, že slovenské televízie stále veľmi sporadicky podporujú domácu kinematografiu. Aj keď sa to, samozrejme, za posledné roky trochu zlepšilo, stále je to málo oproti našim susedom. Naozaj, bez podpory či – už štátnej alebo súkromnej televízie – je to ťažké. Film nie je lákadlom pre slovenských investorov, a tak filmár nemá inú možnosť, ako sa obrátiť na granty alebo televízie. Plusom je, že stále vznikajú nové projekty a moji kolegovia sa nedajú odradiť nepriazňou súčasných podmienok a chcú aj tak robiť filmy, mnohí aj za vlastné. Takisto aj ja som sa konečne dokopal k tomu, že na niečom pracujem, a keď to vyjde, tak dúfam, že do dvoch rokov bude na svete ďalšia slovenská komédia.“

Václav Macek, filmový historik: „Minulý rok mi pripomenul rok 1962, keď vznikli tri výnimočné filmy – *Boxer a smrť*, *Slnko v sieti*, *Havrania cesta*. Vľaňajšie tri tituly *Cigán*, *Dom*, *Viditeľný svet* by mohli byť podobným začiatkom veľkého desaťročia, ako boli diela Uhra, Solana, Hollého. Ukázalo sa, že schválenie Audiovizuálneho fondu bolo tou kľúčovou zmenou, ktorá rozhodujúcou mierou pomohla k reštartu kinematografie. Je len škoda, že toľko rokov predtým sa premárnilo, keby fond založili v 90. rokoch, určite by to kinematografiu veľmi prospelo. V decembri 2011 ma veľmi potešilo, že tri mladé kolegyně – Jana Dudková, Mária Ferenčuhová, Katarína Mišíková – predniesli skvelé habilitačné prednášky na filmovej fakulte VŠMU na veľmi rozmanité témy – figúry a trópy v slovenskom dokumentárnom filme, narácia vo filme, slovenský hraný film po roku 1989 – a získali docentské tituly. Fakt, že minister kultúry závislého producenta bez problémov premenil na nezávislého, je na jednej strane mínus, ale na druhej zázrak – možno ďalší minister kultúry začne meniť vodu na víno.“

Jana Pirohová, dokumentaristka: „Keď sa mi v zimnom počasí nechce vyjsť z domu, najbližšiu kultúru, okrem knižky pri posteli, by som očakávala od televíznej obrazovky. No ale kam prepnem, tam prepnem, pri ničom nepookrejem. Okrem externých teplôt toto predstavuje mínus v mojom domácej kultúry chtivom živote. A nad plusom v tejto oblasti si tak občas zasnívam... Hovorí sa, že čo si praješ, to sa ti splní, tak ja si prajem, aby som mala chuť a dôvod zapnúť si televízor, a keď si ho zapnem, aby ma potešilo, čo v ňom uvidím. A nech ma nezahlcujú samými negatívnymi správami a filmami, pretože vedci dokázali, že to spôsobuje stres a v strese bunky rýchlejšie starnú a ja chcem byť ešte dlho mladá a pekná. Človek je pekný, keď má dobrú náladu a pozitívne myslenie, a ešte aby sme nezabudli na tú grécku kalokaghatiu, tak treba byť aj trochu múdry a precvičovať si mozgové závitky, aby nám nechradli a nepišli v neskoršom veku do priameho kontaktu s pánom Alzheimerom. Tak pre toto všetko si prajem, aby bolo dosť peňaziek a príležitostí, aby sme mohli tvoriť veľa optimisticko-náučných dokumentárnych filmov pre blaho naše aj celého ľudstva.“

Filmové podujatia na Slovensku ►

2. – 29. február

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Mesiac LGBT histórie

Občianske združenie Inakosť pripravilo v spolupráci s organizáciou LGBT Youth Scotland v rámci medzinárodného projektu Changing Hearts and Minds, Engaging Communities sériu kultúrnych a vzdelávacích podujatí pod názvom Mesiac LGBT histórie, venovaných minulosti i súčasnosti lesbie, gejov, bisexuálnych a transrodových ľudí. V rámci tejto aktivity sa v Kine Lumière odpremieta niekoľko distribučných filmov s LGBT tematikou, ako i výber titulov z Filmového festivalu inakosti 2009 – 2011.

► www.inakost.sk ► www.aic.sk/kinolumiere

6. február ► 18.30 hod.

(BRATISLAVA – NEMECKÝ KULTÚRNY DOM RAČA)

Otvorenie Kina Rača

V Bratislave bude od februára fungovať nové kino Rača, premietat' bude každý prvý a tretí pondelok v mesiaci. Slávnostné otvorenie kina je naplánované na 6. februára, premietne sa koprodukčný film *Lidice* (r. P. Nikolaev) za osobnej účasti herca Romana Luknára.

► www.kinoraca.sk

6., 13., 20., 27. február ► 20.30 hod.

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Archívne kino: Téma mesiaca

Divadlo a film je spojovacím vláknom štyroch filmových diel z archívneho fondu SFÚ, ktoré ponúkne Kino Lumière počas pravidelných pondelkových projekcií archívnych filmov. Britský režisér Joseph Losey sa predstaví adaptáciou Ibsenovej *Nory*, grécky režisér Michalis Kakojannis antickými drámami *Ifigénia a Elektra* a napokon Orson Welles predstaví svoje filmové spracovanie *Falstaffa*. ► www.aic.sk/kinolumiere

7. február ► 17.00 hod.

(BRATISLAVA – CSEMAĐOK – NÁMESTIE 1. MÁJA 12)

110 rokov – 100 filmov Martina Friča

„Keď som niekoľko dní nerobil film, mal som pocit prázdna,“ povedal v jednom z rozhovorov režisér Martin Frič. A voľných dní nemal v živote veľa, režírne sa podpísal pod vyše stovku filmov. Prvý z nich režíroval ešte v nemom období kinematografie, v jeho filmoch diváci obdivovali Buriana, Voskovca a Wericha, Haasa, Nového, Gollovú, Vítovú a mnoho ďalších hviezd českého filmu. V roku 1935 obsadil do filmu *Jánošík* Paľu Bielika, na Slovensku nakrútil náš prvý povojnový film *Varúj..!* Zomrel nečakane po invázii vojsk Varšavskej zmluvy do bývalého Československa. Martina Friča na podujatí priblíži Vladimír Mlčoušek. Vstup na večer je voľný. ► svr

7. – 10. február ► 18.00 hod.

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Osobnosti: Miloš Forman

Pri príležitosti 80. narodenia režiséra Miloša Formana uvedie Kino Lumière zásadné filmy československej novej vlny: *Černý Petr*, *Konkurs*, *Lásky jedné plavovlásky* a *Hoří, má panenko!*. Bonusom prehliadky raných filmov Miloša Formana bude projekcia dokumentu dokumentu *Zlatá šedesátá* režiséra Martina Šulíka.

► www.aic.sk/kinolumiere

10. február ► 18.00 hod.

(BRATISLAVA – KC DUNAJ)

KINEČKOlab – priestor pre amatérsky film

V poradí už tretí večer KINEČKA, venovaný amatérskemu filmu, ponúkne projekciu filmu *Česká Granada* Jana Papouška. Súčasťou večera bude diskusia o amatérskom dokumentárnom filme.

► www.kinecko.com

14., 15., 17., 18. február ► 20.30 hod.

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Osobnosti: François Truffaut

Pri príležitosti 80. narodenia kritika, scenáristu, režiséra, kľúčovej osobnosti francúzskej novej vlny François Truffauta premietne Kino Lumière

štyri jeho výnimočné diela: *Jules a Jim*, *Žena od susedov*, *Americká noc* a poviedkový film *Láska v dvadsiatich rokoch* (r. R. Rossellini, S. Išihara, M. Ophüls, A. Wajda, F. Truffaut) z roku 1962.

► www.aic.sk/kinolumiere

23. február ► 20.30 hod.

(BRATISLAVA – KINO LUMIÈRE)

Kino-Ikon Plus: Vrahovia poriadku

Od januára Kino Lumière vo svojej dramaturgii uvádza novú pravidelnú programovú sekciu Kino-Ikon Plus, ktorá každý posledný štvrtok v mesiaci ponúka tie najzaujímavejšie, nezriedka aj zabudnuté, diela svetových kinematografií z archívneho fondu SFÚ. Sekciu pripravuje okruh redaktorov a autorov filmologického časopisu pre vedu o filme a pohyblivom obraze Kino-Ikon. Posledný februárový štvrtok sa diváci môžu tešiť na film *Vrahovia poriadku* (r. M. Carné) z roku 1971. ► www.aic.sk/kinolumiere

24. – 26. február

(BANSKÁ ŠTIAVNICA)

1. Zimný seminár 4 živly

Po trinástich úspešných ročníkoch letných 4 živlov sa organizátori rozhodli rozšíriť filmovú ponuku v Banskej Štiavnici o ich zimnú verziu. Historicky prvý Zimný seminár 4 živly sa pozrie za naše južné hranice a na hranice v nás, ktoré robia z iných tých druhých. V spoločnosti filmových tvorcov, teoretikov či odborníkov z oblasti sociologických a historických vied nazrie za hranice predsudkov a stereotypov myslenia. Ponúkne kolekciu slovenských a maďarských filmov, reflektujúcich vzájomné vzťahy a vzťahy k iným menšinám, ktoré v obidvoch krajinách žijú alebo žili. Zimné živly uvedú filmy *Pomocník* (r. Z. Záhon), *Miluj blízkeho svojho* (r. D. Hudec), *Jadvigin vankúšik* (r. K. Deák), *Bahrtalo!* (r. R. Lakatos) a ďalšie. Otvárací večer sa odohrá v komunitnom centre rómskej osady Šobov, kde sa uskutoční miestna premiéra filmu *Cigán* (r. M. Šulík). Zimná verzia je predavkom letného seminára, ktorý bude v tomto roku rámcovať téma Hranice. ► www.4zivly.sk

28. február ► 17.00 hod.

(BRATISLAVA – BULHARSKÝ KULTÚRNY INŠTITÚT)

Premietanie bulharského filmu Šlapaje v piesku

Film nakrútený podľa skutočného príbehu hovorí o bulharskom imigrantovi v USA, ktorý sa vracia späť domov, aby našiel svoju stratenú lásku. Emotívny a dojímavý film je nakrútený podľa najlepších tradícií európskeho filmu. Divákom ukazuje, že jediným zmyslom života človeka nie je úspech, peniaze, priateľstvá ani dobrodružstvá, ale láska. ► www.bulkis.sk

Podujatia slovenského filmu v zahraničí ►

26. január – 5. február

7. MF detských filmov – Seattle (USA)

Projekcia filmu *Kto je tam?* (r. V. Raýmanová) v sekcii Birds of a Feather.

► www.nwfilmforum.org

27. január – 6. február

35. MFF Göteborg (ŠVÉDSKO)

Projekcia filmov *Dom* (r. Z. Liová), *Cigán* (r. M. Šulík) a *Kamene* (r. K. Kerekesová). ► www.giff.se

28. január – 4. február

34. MF krátkych filmov Clermont-Ferrand (FRANCÚZSKO)

Projekcia filmu *Posledný autobus* (r. M. Snopek, I. Laučíková) v medzinárodnej súťaži.

► www.clermont-filmfest.com

5. – 10. február

MFF Next Reel – Singapur (SINGAPUR)

Projekcia študentských filmov *Ticho* (r. S. Zrebný) a *tWINS* (r. P. Budinský) v súťažnej sekcii a *Blue Red* (r. D. Krajčová) v nesúťažnej sekcii festivalu.

► www.nextreel.org

7. február – 21. marec

Festival krajín V4 v rámci 18. MF Sarajevská zima – Sarajevo, Mostar, Zenica, Tuzla, Bihać, Zvornik, Gračanica, Goražde, Trebinje (BOSNA A HERCEGOVINA)

V rámci Festivalu krajín V4 sa premietnu slovenské filmy *Nedodržaný sľub* (r. J. Chlumský) a *Tango s komármi* (r. M. Luther).

► www.sarajevskazima.ba

9. – 19. február

62. MFF Berlín a EFM Berlín (NEMECKO)
 Na Európskom filmovom trhu (EFM) Berlín 2012, ktorý je súčasťou Berlinale, bude mať Slovenská republika už po šiestykrát svoje zastúpenie v prezentačnom stánku Central European Cinema, v tomto roku v spolupráci troch krajín – Slovenska, Českej republiky a Slovinska. V stánku sa budú prezentovať slovenské a koprodukčné filmy, ktoré si zahraniční filmoví profesionáli budú môcť pozrieť na DVD, k dispozícii budú aj zoznamy z pripravovaných filmov, presskity, prezentačné katalógy k slovenskej kinematografii a ďalšie materiály. Stánok poskytne i priestor pre pracovné stretnutia slovenských filmových profesionálov. V rámci EFM Berlín bude predstavený aktualizovaný katalóg Slovak Films 11–12 s novým dizajnom v slovensko-anglickej jazykovej verzii. Organizátorom prezentácie na EFM Berlín je Slovenský filmový ústav. Slováci budú mať tento rok zastúpenie aj v niekoľkých nezávislých porotách festivalu. Matúš Krajčák, absolvent bakalárskeho štúdia na VŠMU, ktorý v súčasnosti študuje na DFFB v Berlíne, zasadne do poroty v sekcii Perspektíve Deutsches Kino, slovenskou zástupkyňou v porote, udeľujúcej cenu TEDDY, bude Monika Višňiarová, dramaturgička Filmového festivalu inakosti. Počas Berlinale sa tradične uskutoční aj jedno z pravidelných stretnutí účastníkov a lektorov medzinárodného celoročného workshopu ScripTeast, ktorý je zameraný na vývoj scenára dlhometrážneho hraného filmu. Slovensko v programe zastupujú Michal Kollár a Anna Fifiková s pripravovaným filmom *Červený kapitán*.
 ► www.efm-berlinale.de ► www.berlinale.de

16. – 17. február
Slovenské filmové večery – Grenoble (FRANCÚZSKO)

Projekcia filmov *Marhuľový ostrov* (r. P. Bebjak), *Pokoľ v duši* (r. V. Balko), *Kamene* (r. K. Kerekesová) a *Cagey Tigers* (r. Aramisova).
 ► www.cinemathequedegrenoble.fr

16. – 19. február
Filmový festival krajín V4 – Tokio (JAPONSKO)
 Projekcia filmu *Legenda o Lietajúcom Cypriánovi* (r. M. Čengel Solčanská).

17. – 26. február
31. MF animovaných filmov Anima – Brusel (BELGICKO)

Projekcia filmu *Kamene* (r. K. Kerekesová) v medzinárodnej súťaži krátkych filmov.
 ► www.animafestival.be

21. – 26. február
15. MFF Zoom Zblíženia – Jelenia Góra (POĽSKO)

V súťažnej sekcii festivalu budú uvedené slovenské filmy *Lives for Sale* (r. K. Herczegová), *Onemanshow* (r. P. Magát), *X=X+1* (r. J. Krasnohorský), v sekcii Slovenské filmy sa premieta snímky *Sizyfos* (r. M. Janičík), *Sunny Day and The Beauty* (r. M. Ardon, D. Dingová), *Drum'n'Bass* (r. M. Olhová) a *Legenda o Lietajúcom Cypriánovi* (r. M. Čengel Solčanská). Počas festivalu sa uskutoční workshop pre mladých tvorcov, jednou z lektoriek bude slovenská režisérka Viera Čákanyová. ► www.zoomfestival.pl

22. – 26. február
2. filmový festival krajín V4 „Stredná Európa“ – Slovenský inštitút v Moskve (RUSKO)

Projekcia študentských filmov *Drum'n'Bass* (r. M. Olhová), *Bird of Prey*, *Alfonzova mucha* (r. P. Budinský), *Štyri* (r. I. Šebestová), *V konzerve* (r. A. Gurinová), *Cornflake* (r. P. Skala), *Frankenhand* (r. A. Gregorčok), *Pružinka* (r. M. Mészáros), *O ponožkách a láske* (r. M. Čopíková), *Hvezdár* (r. J. Kroner), *Premeny* (r. L. Pšenčíková) a *@Evolution* (r. J. Kubinec).
 ► www.simoscow.mfa.sk

24. február – 2. marec
28. MF filmov o láske – Mons (BELGICKO)
 Projekcia filmu *Kamene* (r. K. Kerekesová).
 ► www.fifa-mons.be

24. február – 4. marec
40. MFF Belehrad (SRBSKO)
 Projekcia filmu *Cigán* (r. M. Šulík).
 ► www.fest.rs

(REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY V PROGRAME PODUJATÍ!)
 ► **Eva Michalková**

PREMIÉRY

PREMIÉRA: 16. 2. 2012

Alois Nebel

(**Alois Nebel**, Česká republika / SRN / Slovensko, 2011) 35 mm + 2D digital, ŠUP, 85 min., MP, ANIMOVANÝ FILM / DRÁMA
RÉŽIA: Tomáš Luňák. **NÁMET:** Jaroslav Rudiš, Jaromír 99 – rovnomená komiksová trilógia (2006). **SCENÁR:** Jaroslav Rudiš, Jaromír 99. **KAMERA:** Jan Baset Střítežský. **STRIH:** Petr Říha. **HUDBA:** Petr Kružík, Ondřej Ježek. **HRAJÚ:** Miroslav Krobot, Marie Ludvíková, Karel Roden, Leoš Noha, Alois Švehlík, Ján Sedal, Miloslav Maršálek, Jiří Štréb, Marek Daniel. **DISTRIBÚTOR:** Forum Films Slovakia / PubRes

Adaptácia kultového českého komiksu prináša temný príbeh s atmosférou podobnou filmom *Temný obraz* (*A Scanner Darkly*) či *Sin City*. Príbeh sa začína v roku 1989 na železničnej stanici v Jeseníkoch, kde pracuje ako výpravca tichý samotár Alois Nebel. Z času na čas ho prepadne čudná hmľa, v ktorej sa mu zjavuje obeť zločinu, spáchaného pri odsune Nemcov po 2. svetovej vojne. Pokojnú atmosféru jedného dňa naruší tajomný Nemý, ktorý prekročí hranice so sekerou v ruke, aby pomstil svoju matku. Halucinácie privedú Nebela do bláznivca, ale súboj s temnými tieňmi chce doviest' do konca.

► **NOVINKY NA STR. 15**

PREMIÉRA: 9. 2. 2012

Banksy – Exit Through The Gift Shop

(**Exit Through the Gift Shop**, V. Británia / USA, 2010) 35 mm + DVD, 86 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, FIKTÍVNY DOKUMENT
RÉŽIA: Banksy. **KAMERA:** Thierry Guetta. **STRIH:** Chris King, Tom Fulford. **HUDBA:** Geoff Barrow, Roni Size. **HRAJÚ:** Rhys Infans (hlas rozprávača), Banksy, Thierry Guetta, Space Invader, Jay Leno, Joshua Levine, Swoon, Zeus. **DISTRIBÚTOR:** Asociácia slovenských filmových klubov

Legendárny britský streetartist a graffití writer Banksy prináša do kín provokatívny mystifikačný dokument o street artovej scéne. Excentrický francúzsky majiteľ obchodu Tonny Guetta má stovky hodín záznamov graffití akcií, no márne pátra po tajomnom Banksym. Rozhodne sa podľa jeho vzoru stať sa kultovým umelcom. Pod pseudonymom Mister Brainwash začne pouličnom umení spochybňuje túto scénu a tvrdí, že sa stala snobskou záležitosťou. Film bol nominovaný na Oscara za najlepší dokument.

► **RECENZIA NA STR. 24 – 25**

PREMIÉRA: 23. 2. 2012

Bastardi 2

(**Bastardi 2**, Česká republika, 2011) 35 mm + 2D digital, 97 min., MP 12, DRÁMA
RÉŽIA: Jan Lengyel. **SCENÁR:** Tomáš Magnusek. **KAMERA:** Milan Hodek. **STRIH:** Tomáš Konvička. **HUDBA:** Ondřej Konvička. **HRAJÚ:** Tomáš Magnusek, Jan Štátný, Martin Dejdar, Jiří Krampol, Ladislav Županič, Jan Antonín Duchoslav, Igor Bareš. **DISTRIBÚTOR:** Pegasfilm

Druhý diel českého filmu o nefungujúcom systéme v základnom školstve začína krátko po smrti najväčšieho „Bastarda“ – Michala Dostála. Michalov otec a dedko však presvedčení, že za vraždami všetkých troch žiakov stál mladý učiteľ Majer. Začínajú Majera psychicky deptať a zároveň hľadajú dôkazy. Vpred postupuje aj nový policajný vyšetrovateľ Karas, ktorý prebral agendu po zosnulom vyšetrovateľovi Palečkovi. Karasovi sa od prvej chvíľe v prípadoch úmrtí „Bastardov“ niečo nezdá a začína sa zameriavať na Majera, ktorý sa medzičasom stal riaditeľom školy.

PREMIÉRA: 16. 2. 2012

Cesta na tajomný ostrov 3D

(*Journey 2: The Mysterious Island*, USA, 2012) 3D digital, ŠUP, 94 min., MN 15, SLOVENSKÉ TITULKY, AKČNÝ / DOBRODRUŽNÝ / RODINNÝ / FANTASY
RÉŽIA: Brad Peyton. **NÁMET:** Richard Outten, Brian Gunn, Mark Gunn. **SCENÁR:** Brian Gunn, Mark Gunn. **KAMERA:** David Tattersall. **STRIH:** David Rennie. **HUDBA:** Andrew Lockington. **HRAJÚ:** Josh Hutcherson, Dwayne Johnson, Michael Caine, Vanessa Hudgens, Luis Guzmán, Kristin Davis, Anna Colwell. **DISTRIBÚTOR:** Continental Film

V pokračovaní úspešného filmu *Cesta do stredú Zeme* začína nové rodinné 3D dobrodružstvo. Mladý Sean prijme tiesňové volanie zo záhadného ostrova, z miest, kde by sa žiadny ostrov nemal nachádzať. Je to miesto, kde existujú zvláštne formy života, hory zo zlata, životu nebezpečné sopky a ďalšie tajomstvá. Nevlastný otec nie je schopný syna zadržať, a tak sa s ním vydá na spoločnú výpravu. Spolu s pilotom helikoptéry a jeho dcérou idú hľadať ostrov, zachrániť jeho opustených obyvateľov a zároveň uniknúť seizmickým vlnám, ktoré tlačia ostrov pod morskú hladinu.

PREMIÉRA: 9. 2. 2012

Farba citov

(*The Help*, USA, 2011) 2D digital, 147 min., MP 12, SLOVENSKÉ TITULKY, DRÁMA
RÉŽIA: Tate Taylor. **NÁMET:** Kathryn Stockett – rovnomenný román (2009). **SCENÁR:** Tate Taylor. **KAMERA:** Stephen Goldblatt. **STRIH:** Hughes Winborne. **HUDBA:** Thomas Newman. **HRAJÚ:** Emma Stone, Viola Davis, Octavia Spencer. **DISTRIBÚTOR:** Saturn Entertainment

Mladá Eugenia „Skeeter“ Phelan práve skončila školu a túži sa stať spisovateľkou. Jej snom je napísať knihu, ale v miestnych novinách dostane na starosť iba stĺpček o upratovaní. O pomoc a rady požiada čiernu Abileen, slúžku svojej najlepšej priateľky. Skeeter si získa jej dôveru a zistí, že Abileen jej môže poskytnúť viac než len rady o upratovaní. Uzavretá komunita slúžok sa pomaly otvára a zverí sa Skeeter so svojimi príbehmi. Skeeterina kniha rozhovorov so slúžkami zapôsobí ako bomba, no ich celoživotné priateľstvá a vzťahy sa ocitnú na rázcestí...

PREMIÉRA: 23. 2. 2012

Faust

(*Faust*, Rusko, 2011) 2D digital + DVD, 134 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA
RÉŽIA: Alexander Sokurov. **NÁMET:** Johann Wolfgang Goethe – rovnomenný román (1808). **SCENÁR:** Alexander Sokurov, Marina Koreneva, Yuri Arabov. **KAMERA:** Bruno Delbonnel. **STRIH:** Joerg Hauschild. **HUDBA:** Andrej Sigle. **HRAJÚ:** Johannes Zeiler, Hanna Schygulla, Anton Adasinskij, Antoine Monet Jr., Georg Friedrich, Isolda Dychauk, Antje Lewald. **DISTRIBÚTOR:** Film Europe

Neopätovaná láska, bezbrehú vášne. Film, ktorý vás divákov vtiahne do sveta dávno minulých čias, je strhujúcou púťou plnou poetických i drsných záberov. Sokurovov zvláštny film naliehavo poukazuje na ľudské slabosti a chyby a znovuobjavuje Fausta ako hlboko ľudský príbeh. Film zaujme nevednými hereckými výkonmi Johannesa Zeilera, Hanny Schygully a Antona Adasinského. Hoci sa Sokurov nechal voľne inšpirovať Goetheho príbehom, známy mýtus o zapredaní duše diablovi radikálne reinterpretuje. Film získal Zlatého leva na MFF Benátky 2011.

PREMIÉRA: 16. 2. 2012

Ghost Rider 2

(*Ghost Rider: Spirit of Vengeance*, USA, 2012) 3D digital, ŠUP, 95 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, AKČNÝ / FANTASY / TRILER
RÉŽIA: Mark Neveldine, Brian Taylor. **NÁMET:** David S. Goyer. **SCENÁR:** Scott M. Gimple, Seth Hoffman, David S. Goyer. **KAMERA:** Brandon Trost. **STRIH:** Brian Berdan. **HUDBA:** David Sardy. **HRAJÚ:** Nicolas Cage, Ciarán Hinds, Idris Elba, Anthony Head, Christopher Lambert, Violante Placido, Johnny Whitworth. **DISTRIBÚTOR:** Continental Film

Johnny Blaze je hviezdny motocyklový kaskadér, ktorý uzavrel zmluvu s diablom, aby mohol chrániť svojich najbližších. Po udalostiach z prvého dielu dobrodružnej jazdy ohnivého motorkára Ghost Ridera, kedy musel bezvýhradne plniť diablovo rozkazy a loviť rebelujúcich démonov, sa Johnny schováva vo východnej Európe. Povinnosti ho však povolajú naspäť, keď zistí, že diabol sa na seba chystá vziať ľudskú podobu. Akčný 3D triler je adaptáciou rovnomenného komiksu o antihrdinovi Ghost Riderovi.

PREMIÉRA: 2. 2. 2012

Hugo a jeho veľký objav

(*Hugo*, USA, 2011) 2D digital + 3D digital, ŠUP, 126 min., MP 12, SLOVENSKÉ TITULKY, DOBRODRUŽNÝ
RÉŽIA: Martin Scorsese. **NÁMET:** Brian Selznick – román *Veľký objav Huga Cabreta* (2007). **SCENÁR:** John Lohan. **KAMERA:** Robert Richardson. **STRIH:** Thelma Schoonmaker. **HUDBA:** Howard Shore. **HRAJÚ:** Ben Kingsley, Sacha Baron Cohen, Asa Butterfield, Chloë Grace Moretz, Ray Winstone, Emily Mortimer, Christopher Lee. **DISTRIBÚTOR:** Tatrafilm

Hugo Cabret je neobyčajný chlapec, ktorý po otcovej smrti žije na parížskej železničnej stanici u svojho strýka alkoholika. Ten tu pracuje ako správca staničných hodín. Po otcovi Hugo zdedil vynaliezavosť a robota s kľúčovou dierkou v tvare srdca, ktorý možno ožije, ak doňho vloží ten správny kľúč. Neutíšiteľná zvedavosť privedie Huga k predavačovi mechanických hračiek a jeho chránenkyňi, ktorá má v rukách kľúč k rozlúšteniu Hugovej životnej záhady. Podarí sa mu odpovedať na všetky otázky skôr, než ho dolapí ruka zákona a strýko pošle do sirotinca? Martin Scorsese získal Zlatý glóbus za najlepšiu réžiu.

PREMIÉRA: 2. 2. 2012

Jeden musí z kola von

(*Tinker Tailor Soldier Spy*, V. Británia / Francúzsko / SRN, 2011) 2D digital, ŠUP, 127 min., MN 15, SLOVENSKÉ TITULKY, TRILER
RÉŽIA: Tomas Alfredson. **NÁMET:** John le Carré – rovnomenný román (1974). **SCENÁR:** Bridget O'Connor, Peter Straughan. **KAMERA:** Hoyte Van Hoytema. **STRIH:** Dino Jonsäter. **HUDBA:** Alberto Iglesias. **HRAJÚ:** Gary Oldman, Colin Firth, Tom Hardy, John Hurt, Toby Jones, Mark Strong, Ciarán Hinds. **DISTRIBÚTOR:** Continental Film

Píše sa rok 1973 a britská tajná služba MI6 sa pokúša vo svojom vnútri nájsť sovietskeho špióna a udržať Spojené kráľovstvo v bezpečí. K odhaleniu „krtka“ je z predčasného dôchodku povolaný George Smiley. Zoznam podozrivých zo zrady sa zúži na štyroch a Smiley má jedinu úlohu – označiť, ktorý z nich kompromituje britskú tajnú službu. Verí sa dá len tomu najlepšiemu špiónovi. Ale kto ním je a na koho strane v skutočnosti stojí? Špiónážnu drámu nakrútil režisér Tomas Alfredson a hudbu zložil Alberto Iglesias, autor hudby väčšiny filmov Julia Medema a Pedra Almodóvara.

PREMIÉRA: 2. 2. 2012

Kronika

(*Chronicle*, USA, 2012) 35 mm + 2D digital, 84 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, SCI-FI / TRILER / HOROR

RÉŽIA: Josh Trank. **NÁMET:** Max Landis, Josh Trank. **SCENÁR:** Max Landis. **KAMERA:** Matthew Jensen. **STRIH:** Elliot Greenberg. **HUDBA:** Andrea von Foerster. **HRAJÚ:** Alex Russell, Michael B. Jordan, Dane DeHaan, Michael Kelly, Ashley Hinshaw. **DISTRIBÚTOR:** Tatrafilm

Čoho by ste boli schopní, keby ste získali nadprirodzené schopnosti? Túto dilemu riešia aj traja kamaráti zo strednej školy, ktorí v lese našli záhadnú substanciu a vďaka nej zrazu môžu robiť veci, o ktorých sa im dovtedy ani nesnívalo. Ich náhle nadobudnuté nadprirodzené schopnosti im ale prerástli cez hlavu a začínajú sa v nich prebúdzajú temné stránky ich osobností. Ich žarty už nie sú zábavné, ale nebezpečné. Až keď začnú hazardovať s ľudskými životmi, naplno si uvedomia, že so svojou silou sa nesmú takto ľahkomyseľne zahrávať.

PREMIÉRA: 9. 2. 2012

Kto, ak nie my?

(*Wer wenn nicht wir*, SRN, 2011) 2D digital + DVD, ŠUP, 124 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA

RÉŽIA: Andres Veiel. **NÁMET:** Gerd Koenen. **SCENÁR:** Andres Veiel. **KAMERA:** Judith Kaufmann. **STRIH:** Hansjörg Weißbrich. **HUDBA:** Annette Focks. **HRAJÚ:** August Diehl, Lena Lauzemis, Alexander Fehling, Thomas Thieme, Imogen Kogge, Michael Wittenborn, Susanne Lothar. **DISTRIBÚTOR:** Film Europe

Na začiatku 60. rokov sa do seba zamilujú Bernward a Gudrun, spolužiaci z vysokej školy. Nadšení vyznávači písaneho slova nájdu vydavateľstvo, ktoré publikovalo dielo Bernwardovho otca, neslávne známeho nacistického autora. Bernward obhajuje tvorivé schopnosti svojho otca, Gudrun sa púšťa do pátrania po úlohe svojho vlastného otca v Tretej ríši. V roku 1964 spoja svoje sily s ľavicovými spisovateľmi a politickými aktivitami a stávajú sa súčasťou rozširujúceho sa povstania. Neskôr sa Gudrun pridá k hnutiu rebelantského Andreasa Baadera a Bernward riskuje zdravie užívaním psychedelických drog v úsilí dopísať román, odkazujúci na zmenu sveta...

PREMIÉRA: 16. 2. 2012

Manželský sľub

(*The Vow*, USA, 2012) 35 mm + 2D digital, ŠUP, 104 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, ROMANTICKÁ DRÁMA

RÉŽIA: Michael Sucsy. **SCENÁR:** Abby Kohn, Marc Silverstein, Michael Sucsy, Jason Katims. **KAMERA:** Rogier Stoffers. **STRIH:** Melissa Ken, Nancy Richardson. **HUDBA:** Michael Brook, Rachel Portman. **HRAJÚ:** Rachel McAdams, Channing Tatum, Sam Neill, Scott Speedman, Jessica McNamee, Kristina Pesic, Jessica Lange. **DISTRIBÚTOR:** Itafilm

Romantický príbeh na motívy skutočných udalostí hovorí o novomanželoch Leoovi a Paige Carpenterovcoch. Práve vtedy, keď si užívajú najšťastnejšie chvíle svojho života, ich zasiahne krutý osud a obaja sa stanú obeťami nešťastnej autonehody. Leo vyviazne len so škrabancami a jazvami, no jeho manželka Paige sa ocitne v kóme a prebúdzajú sa s ťažkou stratou pamäti. Leo je pre ňu zrazu úplne cudzí človek. Je zmätená a vystrašená a chce sa vrátiť domov k rodičom. Leo sa však nevzdáva. Pokúša sa obnoviť jej spomienky a znovu získať jej srdce.

PREMIÉRA: 2. 2. 2012

Moneyball

(*Moneyball*, USA, 2011) 35 mm + 2D digital, 133 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, ŽIVOTOPISNÁ DRÁMA

RÉŽIA: Bennett Miller. **NÁMET:** Michael Lewis – kniha *Moneyball: The Art of Winning an Unfair Game* (2003), Stan Chervin. **SCENÁR:** Steven Zaillian, Aaron Sorkin. **KAMERA:** Wally Pfister. **STRIH:** Christopher Tellefsen. **HUDBA:** Mychael Danna. **HRAJÚ:** Brad Pitt, Jonah Hill, Philip Seymour Hoffman, Robin Wright, Chris Pratt, Stephen Bishop. **DISTRIBÚTOR:** Itafilm

Billy je bývalý baseballový hráč, ktorý sa po neúspechoch zamerával na manažérsku stránku tohto športu. Na začiatku sezóny sa ocitne v zložitej situácii: jeho zle financovaný tím prišiel o najlepších hráčov. V snahe zmeniť systém, ktorý dlhé roky fungoval, Billy najme inteligentného ekonóma Petra. Vyzbrojený odhodlaním všetko prehodnotiť, začnú najímať príliš starých, chorých alebo problematických hráčov. Tento experiment s kurióznou zostavou outsiderov vedie nielen k zmenám v hraní basebalu, ale aj k výsledku, ktorý Billymu definitívne otvorí oči.

PREMIÉRA: 16. 2. 2012

Môj týždeň s Marilyn

(*My Week with Marilyn*, USA, 2011) 2D digital, ŠUP, 99 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA / ŽIVOTOPISNÝ / ROMANTICKÝ

RÉŽIA: Simon Curtis. **NÁMET:** Colin Clark – knihy *The Prince, the Showgirl and Me* (1995) a *My Week with Marilyn* (2000). **SCENÁR:** Adrian Hodges. **KAMERA:** Ben Smithard. **STRIH:** Adam Recht. **HUDBA:** Conrad Pope. **HRAJÚ:** Michelle Williams, Eddie Redmayne, Kenneth Branagh, Judi Dench, Emma Watson. **DISTRIBÚTOR:** Forum Film Slovakia

Film *Môj týždeň s Marilyn* ponúka nezvyčajne intímny pohľad na hollywoodsku ikonu a jej spontánne emotívny vzťah s mladým mužom. Scenár vychádza z dvoch kníh Colina Clarka, ktorý sa ako čerstvý absolvent Oxfordu s ambíciou stať sa filmovým režisérom začiatkom leta 1956 stretol v úlohe asistenta produkcie filmu *Princ a tanečnica* s americkou herečkou Marilyn Monroe. Svoje zážitky zverejnil Clark až po štyridsiatich rokoch v knihe *Princ, tanečnica a ja*. O päť rokov neskôr napísal pokračovanie s názvom *Môj týždeň s Marilyn*. Michelle Williams získala za svoj výkon v hlavnej úlohe Zlatý glóbus pre najlepšiu herečku.

PREMIÉRA: 23. 2. 2012

Muž na hrane

(*Man on a Ledge*, USA, 2012) 2D digital, ŠUP, 102 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, AKČNÝ / TRILER

RÉŽIA: Asger Leth. **SCENÁR:** Pablo F. Fenjves. **KAMERA:** Paul Cameron. **STRIH:** Kevin Stitt. **HUDBA:** Henry Jackman. **HRAJÚ:** Sam Worthington, Elizabeth Banks, Jamie Bell, Ed Harris, Edward Burns, Kyra Sedgwick. **DISTRIBÚTOR:** Forum Film

Keď bývalý policajt na úteku Nick Cassidy vylezie na okennú rímso najvyššieho poschodia newyorského hotela, na chvíľu sa zastaví celé mesto, vrátane niekoľkých ľudí s veľkým tajomstvom. Policajná psychologička Lydia Spencer sa ho snaží presvedčiť, aby neskákal. Začína jej však dochádzať, že Cassidy má možno v pláne niečo úplne iné než samovraždu. Že by to malo niečo spoločné so záhadným projektom, na ktorom pracuje jeho brat? Alebo s tajným rokovaním najplynnejšieho newyorského obchodníka? Z príbehu skompromitovaného policajta, snažiaceho sa dokázať svoju nevinu, sa stáva niečo oveľa šokujúcejšie.

PREMIÉRA: 16. 2. 2012

Nepriateľ pod palbou

(**Safe House**, USA, 2011) 35 mm + 2D digital, ŠUP, 115 min., MN 15, ČESKÉ TITULKY, TRILER
RÉŽIA: Daniel Espinosa. **SCENÁR:** David Guggenheim, Terry George, John Lee Hancock. **KAMERA:** Oliver Wood. **STRIH:** Richard Pearson. **HUDBA:** Ramin Djawadi. **HRAJÚ:** Denzel Washington, Ryan Reynolds, Brendan Gleeson, Vera Farmiga, Sam Shepard, Robert Patrick. **DISTRIBÚTOR:** Tatrafilm

Matt Weston pracuje v CIA a stará sa o správu tajnej väznice v Kapskom Meste, v ktorej zatiaľ nebol nikto „ubytovaný“. Hneď prvý hosť však spadá do kategórie VIP. Tobin Frost je bývalý elitný agent, ktorý pracoval na dve strany. Kým sa ho podarilo chytiť, prešlo celé desaťročie. Na Frosta sa čoskoro pokúsia zaútočiť neznámi ozbrojenci, no Weston sa väzňom z objektu utečie. Frost si nesmie pustiť k telu, no na druhú stranu ho musí za každú cenu ochrániť. Naviac potrebuje zistiť, kto a prečo sa ho snažil „oslobodiť“. Otázok je veľa, ale na odpovede nie je čas, lebo táto hra sa hrá na jednom z najnebezpečnejších miest sveta.

PREMIÉRA: 23. 2. 2012

Nic proti ničemu

(**Nic proti ničemu**, Česká republika, 2011) DVD, 98 min., MP, DOKUMENTÁRNY FILM
RÉŽIA: Petr Marek. **NÁMET:** LÁHOR/soundsystem. **SCENÁR:** Jiří Najvert, Petr Marek, LÁHOR/soundsystem. **KAMERA:** Filip Cenek, Petr Marek. **STRIH:** Janka Vlčková. **HUDBA:** různé skladby a piesne. **HRAJÚ:** Radek Rubáš, Johana Švarcová, Marian Moštík, Jiří Najvert, Marta Pilařová, Zdeněk Hudeček, Kamila Davidová, Petr Marek. **DISTRIBÚTOR:** Asociácia slovenských filmových klubov

Ironická komédia s autentickými hereckými prejavmi a surovou vizualitou hovorí o krčvovitej angažovanosti súčasných tridsiatnikov. Film tematizuje sociálne princípy integrácie a odvrhnutia, ktoré ilustruje na príklade adopcie. S ironickým nadhľadom rieši dvojsečnosť prehnanej tolerancie, ktorá sa drží hesla „nič proti ničomu“ a zastáva názor, že tento postoj je rovnako nebezpečný ako alibizmus alebo tahostajnosť. Film vznikol na motívy improvizovanej inscenácie súboru LÁHOR/soundsystem a nakrúcalo sa metódou kolektívnej improvizácie s presne štruktúrovaným scenárom.

► RECENZIA NA STR. 28 — 29

PREMIÉRA: 16. 2. 2012

Osamelosť prvočísel

(**La solitudine dei numeri primi**, Taliansko / SRN / Francúzsko, 2010) 35 mm, ŠUP, 118 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, DRÁMA
RÉŽIA: Saverio Costanzo. **NÁMET:** Paolo Giordano – rovnomená kniha (2008). **SCENÁR:** Saverio Costanzo, Paolo Giordano. **KAMERA:** Fabio Cianchetti. **STRIH:** Francesca Calvelli. **HUDBA:** Mike Patton. **HRAJÚ:** Alba Rohrwacher, Luca Marinelli, Isabella Rossellini, Roberto Sbaratto, Maurizio Donadoni, Martina Albano, Arianna Nastro. **DISTRIBÚTOR:** Asociácia slovenských filmových klubov

Prvočíslo je veľmi osamelá vec: dá sa deliť len samo sebou alebo jednotkou a nehodí sa k žiadnemu inému prvočíslu. Alice a Mattia sa tiež pohybujú po vlastných osiach, každý s vlastnou tragédiou. Alice sa ako dieťa stala obetou lyžiarskej nehody a neskôr anorexie. Pri stretnutí s Mattiom spoznáva spriaznenú dušu, a ten sa jej zdoveruje so svojím strašným tajomstvom: v detstve nechal mentálne retardovanú sestru – dvojča samú a odišiel na oslavu. Keď sa vrátil, sestra zmizla. Tieto udalosti navždy poznamenali ich životy a ako dospievajú, zdá sa, že sa ich osudy neodvratne prepletajú.

PREMIÉRA: 23. 2. 2012

Signál

(**Signál**, ČR, 2011) 2D digital, 115 min., MP 12, KOMÉDIA / DRÁMA
RÉŽIA: Tomáš Řehořek. **SCENÁR:** Marek Epstein. **KAMERA:** Tomáš Sysel. **HUDBA:** František Soukup, Petr Kaláb. **HRAJÚ:** Vojtěch Dyk, Kryštof Hádek, Bolek Polívka, Karel Roden, Kateřina Winterová, Jiří Menzel, Eva Josefová. **DISTRIBÚTOR:** Continental Film

Pokojnú idylu rázovitej dediny odrezanej od sveta nečakane sčeria sympatickí mladíci Kája a Filos. Prišli vraj preto, aby našli najlepšíe miesto na inštaláciu nového mobilného vysielачa. Vidina zisku vzbudí v miestnych obyvateľoch pochopiteľné očakávania, obzvlášť, keď sa dozvedia o zaujímavej finančnej odmene pre majiteľa pozemku, na ktorom bude vysielач stáť. Dedina sa rýchlo stáva bojovým poľom, a to s využitím všetkých povolených aj nepovolených zbraní. Otázka však znie, či Filos s Kájom budú schopní naplniť očakávania, ktoré do nich dedičania vložili.

PREMIÉRA: 9. 2. 2012

Star Wars: Epizoda I – Skrytá hrozba

(**Star Wars: Episode I – The Phantom Menace**, USA, 1999/2011), 35 mm + 3D digital, ŠUP, 136 min., MP 12, SLOVENSKÝ DABING, SCI-FI / DOBRODRUŽNÝ / AKČNÝ
RÉŽIA: George Lucas. **SCENÁR:** George Lucas. **KAMERA:** David Tattersall. **STRIH:** Ben Burt, Paul Martin Smith. **HUDBA:** John Williams. **HRAJÚ:** Liam Neeson, Ewan McGregor, Natalie Portman, Jake Lloyd, Ian McDiarmid, Pernilla August. **DISTRIBÚTOR:** Tatrafilm

George Lucas divákovi prináša možnosť preplávať vesmírom kultovej ságy *Star Wars* v 3D verzii. Vďaka tomu budú môcť prežiť *Hviezdne vojny* na vlastnej koži! Práce na vytvorení 3D verzie hviezdnej ságy začali už v roku 2010, pričom tvorcovia použili pôvodnú 35mm kópiu filmu, aby zachovali obrazovú kvalitu materiálu. Galaktická republika sa zmieta v nepokojoch. Chamtivá Obchodná federácia dúfa, že záležitosť vyrieši jej armáda droidov, ktorá začne blokovat malú planétu Naboo. Najvyšší kancelár tajne vyšle dvoch rytierov Jedi, ochrancov mieru a spravodlivosti v galaxii, aby konflikt zažehnali.

PREMIÉRA: 9. 2. 2012

Spécialna jednotka

(**Forces spéciales**, Francúzsko, 2011) 2D digital, ŠUP, 110 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, AKČNÝ
RÉŽIA: Stéphane Rybojad. **SCENÁR:** Stéphane Rybojad. **KAMERA:** David Jankowsky. **STRIH:** Stéphane Rybojad, Erwan Pecher. **HUDBA:** Xavier Berthelot. **HRAJÚ:** Diane Ménochet, Hounsou, Benoît Magimel, Denis Ménochet, Raphaël Personnaz, Mehdi Nebbou, Tchèque Karyo. **DISTRIBÚTOR:** Magic Box

Kontroverznú novinárku Elsu, pôsobiacu v Afganistane, unesie člen Talibanu. Únosca na internete zverejní video, stanovujúce najneskorší možný termín jej popravy. Spravodajská služba odhalí, že Elsa sa nachádza v dedine na pakistanskej hranici. Do nehostinnej oblasti bez práva, ktorú ovládajú rebeli, je nutné poslať pomoc. Vydáva sa tam šesťčlenná špeciálna armádna jednotka, ktorej sa Elsu podarí zachrániť. Najťažšia časť misie ich však iba čaká. Je ňou útek z Pakistanu a prechod cez krásne, no divoké a kruté hory Hindúkušu s nelútoznými prenasledovateľmi v pätách...

PREMIÉRA: 9. 2. 2012

The Artist

(**The Artist**, Francúzsko / Belgicko, 2011) 2D digital, 100 min., MP 12, NEMÝ / ČESKÉ TITULKY, ROMANTICKÝ / KOMÉDIA / DRÁMA
REŽIA: Michel Hazanavicius. **SCÉNÁR:** Michel Hazanavicius. **KAMERA:** Guillaume Schiffman. **STRIH:** Anne-Sophie Bion, Michel Hazanavicius. **HUDBA:** Ludovic Bourque.
HRAJÚ: Jean Dujardin, Bérénice Bêjo, John Goodman, James Cromwell, Penelope Ann Miller, Missi Pyle. **DISTRIBÚTOR:** Forum Film Slovakia

Hollywood, 1927. George Valentin patrí k najväčším hviezdám nemého filmu. Žije presne takým štýlom, ako jeho filmové postavy. Jeho hviezdna kariéra sa zdá neohroziteľná, ale len do chvíle, keď Hollywood ovládne nový fenomén – zvukový film. George sa musí rozhodnúť: buď prijme zvuk, alebo bude riskovať pád do zabudnutia. *The Artist* je oslavou čiernobielych nemých filmov a získal tri Zlaté Glóbusy – za najlepší film (muzikál / komédia), najlepší mužský herecký výkon (muzikál / komédia) a za najlepšiu pôvodnú hudbu. Jean Dujardin si zasa z MFF Cannes odniesol Cenu pre najlepšieho herca.

PREMIÉRA: 9. 2. 2012

To bude boj!

(**This Means War**, USA, 2012) 35 mm + 2D digital, ŠUP, 96 min., MP 12, ČESKÉ TITULKY, KOMÉDIA / AKČNÝ / ROMANTICKÝ
REŽIA: McG. **NÁMET:** Timothy Dowling, Marcus Gautesen. **SCÉNÁR:** Timothy Dowling, Simon Kinberg. **KAMERA:** Russell Carpenter. **STRIH:** John Williams. **HRAJÚ:** Jeremey Irvine, Beck. **HRAJÚ:** Tom Hardy, Chris Pine, Reese Witherspoon, Laura Vandervoort, Til Schweiger, Angela Bassett.
DISTRIBÚTOR: Tatrafilm

Dvaja špičkoví agenti CIA sú kamaráti na život a na smrť. Ale len dovtedy, kým sa obaja nezamilujú do rovnakej slečny Lauren. Kariéristka Lauren je síce v pracovnom živote úspešná, ale jej milostný život je jedna veľká katastrofa. Kamarátka ju presvedčí, aby skúsila šťastie v internetovej zoznamke. Náhoda ju spojí s oboma kamarátmi a ona sa rozhodne dočasne hrať na dve strany. Zistenie, že obaja agenti sa zamilovali do rovnakej ženy, ich kamarátstvo trochu pokazí. Na programe je séria premyslených špiónskych útokov s jediným cieľom – čo najviac strápiť a skaziť rande toho druhého.

PREMIÉRA: 23. 2. 2012

Vojnový kôň

(**War Horse**, USA, 2011) 2D digital, ŠUP, 147 min., MP 12, SLOVENSKÉ TITULKY, DRÁMA
REŽIA: Steven Spielberg. **NÁMET:** Michael Morpurgo – rovnomenná kniha (1982).
SCÉNÁR: Lee Hall, Richard Curtis. **KAMERA:** Janusz Kaminski. **STRIH:** Michael Kahn. **HUDBA:** John Williams. **HRAJÚ:** Jeremey Irvine, Emily Watson, Peter Mullan, Niels Arestrup, David Thewlis, Tom Hiddleston, Benedict Cumberbatch. **DISTRIBÚTOR:** Saturn Entertainment

Hlavnými hrdinami tohto výpravného príbehu sú farmársky chlapec Albert a jeho obľúbený kôň Joey. Do pokojného života anglického vidieka vpadne začiatok 1. svetovej vojny. Albertov zúfalý otec využije príležitosť a Joeyho predá do armády. V radoch britskej kavalérie je prevezený na front, kde sa začíná jeho neobyčajná cesta. Joey ovplyvní osudy každého, koho na svojej púti plnej prekážok stretne. Albert však nedokáže zabudnúť na svojho priateľa. Sfaľuje svoj vek, aby mohol vstúpiť do armády, vydať sa na francúzske bojiská a priviesť svojho milovaného koňa domov...

Film zahalený do hmly

► Eva Michalková

Do slovenských kín vo februári prichádza lahôdka. Dlhočakávaná adaptácia českého komiksu Alois Nebel, ktorá prináša temný príbeh zo železničnej stanice v Jeseníkoch, vstúpi do našej distribúcie 16. februára 2012. Debutový film režiséra Tomáša Luňáka vznikol s výraznou slovenskou spolupracou – animačné a postprodukčné práce prebiehali v štúdiu Tobogang, ktoré vedie Slovák žijúci v Prahe, Noro Držiak. Práve on nám priblížil pozadie náročného vzniku tejto česko-nemecko-slovenskej drámy.

Podkladom pre film bol kultový český komiks autorov Jaroslava Rudiša a Jaromíra 99. Ústrednou postavou komiksu aj filmu je Alois Nebel (Miroslav Krobot), vlakový výpravca zo stanice Biely Potok v Jeseníkoch. Tichého samotára občas prepadne čudná hmla, v ktorej sa mu zjavuje obeť zločinu z čias povojnového odsunu Nemcov. Nehybnú atmosféru stanice na sklonku socializmu naruší príchod tajomného Nemého (Karel Roden). Ten donúti Nebela, aby súboj s tieňmi minulosti dovedol do konca. Film absolventa Filmovej školy v Zlíne a pražskej FAMU Tomáša Luňáka bol nakrútený pomocou tzv. rotoskopie – technológie, kombinujúcej hraný a animovaný film, ktorá bola použitá vo filmoch *Temný obraz* či *Sin City: Mesto hriechu*. Táto technika pochádza zo začiatku 20. storočia, animátor v nej prekrešluje vopred nakrútené hrané zábery. Noro Držiak zo štúdia Tobogang, ktorý pôsobil ako supervízor animácie a vizualizácie Luňákovho filmu, o nej hovorí „*Pointou rotoskopie je využiť reálny pohyb, ktorý je omnoho komplikovanejší a detailnejší, než keby ste postavu animovali 'naslepo'*. Animátor má totiž tendenciu pohyb stylizovať a zvyrazňovať, prehádzať,“ hovorí Držiak. Pri rotoskopii nepoužili žiaden softvér ani filter, ide

o ručnú prácu na každom filmovom okienku. Na filme pracovalo spolu dvadsať deväť animátorov, tri výtvarníčky pozadia a jedenásť kompozítorov.

Držiak bol pri výrobe filmu prítomný od samého začiatku v roku 2007. Spoluprácu s režisérom Tomášom Luňákom hodnotí pozitívne: „*S Tomášom sa poznáme od roku 1993, takže vieme, čo od seba môžeme očakávať. Pustil sa do obrieho projektu, kde mal pod sebou na naše pomery veľké štáby, jeden v hranej verzii na placi, a potom druhý, animačno-postprodukčný, ktoré musel koordinovať. Po videoklipech a krátkych filmoch to bol preňho veľmi dobrodružný skok do neznáma. Ako introvertný typ, ktorý nemá rád 'humbog' okolo seba, to ustál, a my s ním.*“

Alois Nebel vznikol v medzinárodnej koprodukcii českých spoločností Negativ, Českej televízie, UPP, Soundsquare, slovenskej spoločnosti Tobogang a nemeckej Pallas Film. V českých kinách sa premieta už od septembra 2011. „*Ohlasy sú výborné, čo sa týka vizuálnej stránky filmu. Pri obsahu a tempe sa už názory rozchádzajú. Nie každému vyhovuje pomalý štýl rozprávania a motivácie postáv 'zahalené v hmla'*. Ja som si to pre seba definoval úplne na začiatku realizácie filmu. Alois Nebel nebude film, ale počin,“ uzatvára Noro Držiak. ◀

Alois Nebel (Česká republika / SRN / Slovensko, 2011)

Celkový rozpočet filmu: 2,5 milióna Eur (z toho podpora MK SR – 80 000 Eur)

Počet kópií, v ktorých sa film bude distribuovať v slovenských kinách: štyri 35mm kópie + DCP kópie

► Eva Michalková a Miro Ulman

(REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY TÝKAJUCE SA DISTRIBUČNÝCH TITULOV!)

FOTO: Miro Nôta

Dnes treba mať najmä pevné nervy

► Mariana Jaremková (filmová publicistka)

Režisér animovaných filmov a animátor František Jurišič (1942) má na svojom konte viac ako 140 titulov. Mnohé z nich získali ocenenia doma aj v zahraničí. Na jeho večerníčkoch vyrástlo niekoľko generácií detí (**Najmenší hrdinovia, Vodník Rybka a figliar Šupka...**). Okrem toho František Jurišič stál aj pri zrode Katedry animovanej tvorby na VŠMU, kde dodnes pôsobí ako pedagóg. Vo februári sa dožíva životného jubilea.

Pamätáte si prvé animované filmy, ktoré ste videli?

– Keď som bol dieťa, tak ísť do kina, to bol sviatok. Ale mal som šťastie, že môj otec bol pedagóg a na škole sa premietali 16 mm filmy. Medzi nimi sa objavili aj nejaké disneyovky. Mal som svojich hrdinov – psa Pluta, káčera Donalda, Mickey Mousea. Súviseli s nimi rôzne zážitky. Chcel som ich napodobňovať, napríklad ako vyskakujú. A raz pri tom skákaní som sa prepadol do suda so sušeným mliekom. To som mohol mať štyri či päť rokov. Neskôr sme chodili do kina na projekcie detských filmov, premietali sa väčšinou grotesky. Také boli moje prvé stretnutia s kinematografiou.

Animovaná tvorba sa v tej dobe ešte nedala študovať, ako sa človek mohol dostať k animovanému filmu?

– Začalo sa to asi fotografovaním. Hrávali sme bábkové divadlo. Ja som sa zalúbil do 8 mm kamery. Z prvej výplaty – výplaty figuranta u zememeračov, som si ju kúpil. Priviedlo ma to k experimentovaniu u „kúzleniu“. Najzaujímavejší bol vtedy pre mňa stop trik. Nakrútil som svojich priateľov a stop trikom som ich všelijako upravoval à la Méliès. Potom sme si to premietali u nás na dvore a bola to veľká zábava. Keď som nastúpil na vysokú školu, tak som zapadol do amatérskeho hnutia. Na Mladej garde bol vychytený filmový krúžok. Nakrúcali sme občasníky, ktoré sa premietali v internátnom kine pred filmom. Môj najúspešnejší príspevok bol krátky film (mal 50 cm). Bol o tom, že spolubývajúci si privedie na izbu dámsku návštevu, ostatní musia v takej situácii vypadnúť. Použil som taký trikový fórik – keď sa vo dverách objavila slečna, tak sa tváre spolužiakov komicky pretiahli. Spot mal veľký ohlas. Po škole som potom hľadal priestor, ako sa venovať svojmu koníčku. Bola doba normalizácie a pre mňa bola animácia synonymom slobody. So spolužiakom Kolomanom Leššom, ktorý už pracoval na grafickom oddelení v televízii, sme sa rozhodli urobiť animovaný film. Tak sme začali experimentovať na pôde animovaného filmu. V Leššovom ateliéri sme z lešenárskych trubiek postavili stojan, trikový stôl a pridrôtovali tam 16 mm kameru, ktorú som vyhral v súťaži Brněnská šestnáctka. Podujal som sa, že to budem animovať. Musel som byť aj režisér, aj

scenárista, Leššo mal na starosti výtvarnú zložku. V tom čase sa venoval keramike, a tak sme vyskúšali túto výtvarnú techniku – keramický basreliéf, animovať. Nakrútili sme ukážky a odniesli ich do detskej redakcie. Mali dobrý ohlas, vďaka čomu sme dostali ďalšiu príležitosť. Veľa som vtedy o animácii nevedel. Tušil som jej základ v stop-triku, pookienkového nakrúcaní. Vedel som, že sekunda má 24 políčok a sekunda v televízii o políčko viac. Musel som sa učiť rozprávať týmto jazykom za pochodu. Bolo to pre mňa vzrušujúce dobrodružstvo.

Boli aj animované filmy cenzurované?

– Mne sa to nestalo. Dramaturg vytiahol spodnú zásuvku a povedal, že tieto scenáre nikto nechce, aby sme si niečo našli. To boli začiatky. Museli sme zápasiť s inými problémami. Najmä s robením animovaného filmu na kolene. Vtedy sme nemali k dispozícii štúdio. Nazbierali sme ale veľa skúseností štýlom pokus – omyl.

Vašou doménou bolo animovanie plastelíny, hliny, bábok. Prečo animovanie figúrok, a nie napríklad kreslený film?

– Ja som bol vo väčšine prípadov v pozícii režiséra. V začiatkoch som spolupracoval s Leššom, ktorý pracoval s hlinou, robili sme napríklad Feldekove rozprávky. Neskôr sme už mali k dispozícii aj farebný film, začali sa robiť komplikovanejšie veci, plošková animácia. Režisér Pogran chystal na Kolibe Dobšinského rozprávku *Fúkaj, Silák, Jeleniar* a páčila sa mu tiež výtvarná technika, keramický basreliéf. Oslovil nás na spoluprácu na tom projekte. Tak som sa dostal ako externista na Kolibu a napokon som tam definitívne zakotvil.

Katedra animovanej tvorby na VŠMU je jedným z najúspešnejších odborov na filmovej fakulte. Vy ste boli pri jej zakladaní. Kde je dnes?

– Progres je viditeľný. Veľmi rád však spomínam na začiatky, na mojich prvých poslucháčov – Katku Urbanovú Kerekesovú, Vandu Raýmanovú, Mateja Kladeka, Martina Snopeka. Začínali sme v jednej miestnosti. Bola to súčasne Katedra animovanej tvorby aj ateliér, takže sme tam sedeli všetci spolu. Dokonca sme tam ešte nemali ani televízor, aby sme si študijne prehrávali filmy.

Poslucháči ale boli zapálení pre vec, veľmi usilovný. Výčbu som kreoval tak, že som im naložil veľmi veľa úloh. A oni, na moje veľké prekvapenie, to boli schopní urobiť a mať z dosiahnutého výkonu radosť, dokonca prejavili veľký záujem o animáciu bábk. Zohnal som nejaké kostričky a spravili sme si bábkové štúdio v telefónnej centrále. V ďalšom ročníku pribudol Michal Struss, Vlado Král, Martina Matlovičová. Aj oni chceli animovať bábk a ich projekt si vyžadoval väčší priestor. Tak sme sa nasťahovali ku kameramanom. Tí z toho boli nervózni, lebo keď sme postavili scénu, tak sme ju nemohli hneď zbalíť. Animáciou sme im ateliér zablokovali na dva týždne. Strusovi ani to nestačilo, vymyslel si absolventský bábkový animovaný film *V ročke* a dosiahol s ním až na nomináciu na Oscara v kategórii študentských prác. Dnes máme celé poschodie, sú tu počítače vybavené programami na 2D aj 3D animácie. Aj keď musím priznať, že hociktorá zo súkromných škôl je v technologickom vybavení oveľa ďalej. No ale možno my máme aj niečo navyč, avizujú tu úspechy prác našich poslucháčov na študentských festivaloch.

Pretrváva tento záujem o bábk u študentov aj dnes?

- Áno. To kúzlo je v artefakte bábk a priestoru. Posledný bábkový film na škole bol *Hvezdár* Jakuba Kronera. Už sa nerobil filmovou technológiou, ale digitálne. Ale ešte pár rokov predtým robil Marián Staňo svoju *Bájk o klinci* na film. Na škole je teraz výstava, kde je možné vidieť výtvarné originály, ktoré majú aj dnes čo povedať.

Majú študenti ešte vôbec záujem pracovať aj s filmom?

- Otázka už dnes nestojí takto. Technológia je iná. Nie je ale vylúčené, že niekoho záznam na filmovú surovinu osloví. Ak by si niekto spravil takéto kino, tak musí počítať, že rozpočet bude vysoký. Artefakt predkamerovej skutočnosti môžete spracovať aj klasickými výtvarnými technikami, dokonca ja nútim svojich poslucháčov, aby pracovali týmto spôsobom. To ich cibí vo výtvarnom čítení. Výpoveď sa musí kreovať. Nič nie je väčším kritériom, ako vedieť vyrozprávať príbeh na tri alebo štyri obrázky. Najšť výtvarnú, pohybovú

skratku s výraznou pointou.

Pretrváva na škole záujem o animovaný film pre dospelého diváka?

- Poslucháči chcú robiť len také! Každý chce vyrobiť to najgeniálnejšie dielo. Niekedy sa zatnú a nechcú ustúpiť od svojej predstavy. Občas som trochu otravný, keď od nich vyžadujem „jednoduché“ cvičenia. Raz som pri príležitosti výročia UNICEF-u zadal tému „Práva dieťaťa“. A študenti sa skoro urazili... (smiech). Aby niekto začal robiť animovaný film pre deti, musí mentálne dozrieť. A krásne inšpirácie mu prinesú až vlastné deti. Príkladom môže byť dnes úspešný animák Vandy Raýmanovej *Kto je tam?*.

Aký máte pocit z postoja televízie, čo sa týka večerníčkovkej tvorby?

- Večerníček zohral v slovenskom animovanom filme veľkú úlohu. Kolibská tvorba bola zameraná dosť jednostranne, na vtíp a satiru, a keď televízia našla v Kolibe partnera, vytvoril sa široký priestor pre výtvarníkov, autorov, animátorov, ako aj na technické a technologické experimentovanie. To bol ten dobrý pocit, ale dnes je už všetko inak. Skoro by som povedal, že tento žáner u nás zanikol, v lepšom prípade zostal monochromatický. Personálne stredná generácia, ktorá sľubne začala, nemohla pokračovať. Nemala priestor, aby sa mohla rozvinúť do dokonalosti. Tí, čo prišli po nich, vstúpili do vzduchu prázdna. Nehovoriac o súčasných generáciách. V tej nešťastnej budove, ktorá je už akoby z Hitchcocka, je odložených veľa pripravených projektov. Sám tam mám ďalšie časti rozpracovaného seriálu *Hlinených rozprávok*, ktorý sme tam pred desiatimi rokmi ponúkli s Leššom. Pripravil som aj sériu Dušekových rozprávok, vrátane storyboardov a výtvarných návrhov. Predstavujem si, ako Hrdinovia večerníčkov tam niekde blúdia po opustených chodbách dramaturgie detských programov a hľadajú si cestu do vysielania. Alebo ich možno už aj „SBS-kári“ vyhodili. Keď si pozriete program Českej televízie, oni stále produkujú niečo nové. Pred sviatkami išiel nový bábkový seriál, ktorý som si celý pozrel a tešil som sa na každý diel. So záujmom som čakal na záverečné titulky, mali rok výroby 2010, 2011. Neuveriteľné.

Nehovoriac o ich krásnych, prepracovaných celovečerných bábkových filmoch...

- Je tam väčšie zázemie a kultúrne povedomie. U nás sa tradične začína na zelenej lúke. Urobiť dlhometrážny animovaný film nie je iba otázkou peňazí, ale aj tvorivého zázemia. Potrebuje inú dramaturgiu, scenár. A táto skúsenosť tu teraz chýba. Úspechom by bol aspoň poviedkový film, ktorý by to naštartoval. Divák sa už naučil na produkt, ktorý má určitý imidž, a tomu produktu dáva prednosť. Vplyv Pixaru je veľmi silný. Netreba ho napodobňovať, ani mu konkurovať. Ale inšpirovať sa, napríklad dokonale prepracovaným rozprávaním, perfektne vybudovanou dramaturgiou. Treba to rešpektovať. Keď zanikla Koliba, roztratili sa aj profesie a vedomosti. Neskôr sa to udialo aj v televízii. Na Kolibe sme už budovali veľké štúdio. Boli tam profesie, ktoré sa špecializovali – bábkari, výtvarní realizátori, tvorcovia dekorácií, zruční remeselníci a ďalší. Boli potrebné nielen remeselné zručnosti, ale aj technologické vedomosti. Dnes to treba všetko urobiť z gruntu nanovo. Na báze počítačovej technológie. Ale aj tu je potrebné odborné zázemie tvorcov, ako aj kvalitných operátorov. Škola by z jednej časti mala tomuto trendu dopomôcť. Je to nutná podmienka, ale, žiaľ, nie postačujúca.

Ktorá z nových technológií vás najviac baví, alebo sa vám zdá najzaujímavejšia?

- Ivana Laučíková teraz produkovala cez školu štyri krátke animované filmy vzdelávacieho charakteru, určené pre deti, pre Slovenské národné múzeum. Páčila sa mi vtípná forma podania témy, ako aj výtvarný, pohybový charakter animácie realizovaný v počítačových programoch. Takýto spôsob práce by som si možno aj ja rád v budúcnosti vyskúšal.

Váš posledný film *Ekomorfoza* mal veľký úspech. Máte v hlave ďalší projekt, ktorý by ste chceli zrealizovať?

- Pred rokom a pol sme so Štefanom Martauzom skúšali v rámci programu zmluvy so štátom ponúknuť STV večerníčkový seriál. Nevybrali ho. Dnes som aj rád. Nevieť, či by som to zvládol. Nemyslím fyzicky, ale s nervami. Dnes už nestačí vedieť iba robiť, treba mať najmä pevné nervy na legislatívno-organizačné a finančné turbulencie. ▲

Digitalizácia kamenných kín: Päť minút po dvanásťtej?

► Miro Ulman

Vlani v decembri uvoľnil minister kultúry Daniel Krajcer 340 000 Eur na digitalizáciu slovenských kín. Audiovizuálny fond (AVF) následne vyhlásil Výzvu 4/2011 a po peniazoch sa len tak zaprášilo. Je to dôkaz, že záujem i vôľa riešiť problém digitalizácie kín na Slovensku tu je. Nezačíname ho však riešiť príliš neskoro?

Od druhej polovice minulého desaťročia sa vie, že prelom rokov 2012/2013 by mal byť obdobím, kedy skončí distribúcia filmov na 35 mm kópiách. Keď sa pozrieme k susedom, české ministerstvo kultúry už v roku 2007 začalo zhromažďovať informácie k problematike digitalizácie kín. O rok neskôr bola vytvorená Pracovná skupina pre koordináciu digitalizácie českých kín. Tá vytvorila návrh odborného plánu digitalizácie, ktorý počítal s 50% príspevkom Štátneho fondu pre podporu a rozvoj českej kinematografie. I vďaka týmto aktivitám je k dnešnému dňu v Českej republike digitalizovaných už 133 kín s 301 kinosálami, z celkového počtu digitalizovaných kín je 107 kamenných.

Digitalizácia po slovensky

A ako to bolo u nás? S digitalizáciou sme začali až o tri roky neskôr než v Česku. Nataša Slavíková, generálna riaditeľka sekcie médií, audiovizie a autorského práva ministerstva kultúry hovorí: „Ministerstvo sa zaoberá témou digitalizácie kín už od roku 2010 a významne ju podporuje prostredníctvom spolupráce s Audiovizuálnym fondom. K vytvoreniu priestoru na systémovú zmenu v oblasti verejnej podpory vo vzťahu ku kinám v SR viedli tri zásadné kroky. Prvým bolo samotné vytvorenie Audiovizuálneho fondu. V roku 2010 bola v rámci ministerstva vytvorená samostatná odborná pracovná skupina, výsledkom jej činnosti bolo vypracovanie Stratégie koordinácie digitalizácie kín v SR. Tretím krokom

bolo vytvorenie samostatného podporného programu Audiovizuálneho fondu, ktorého prioritou sa stala v rokoch 2010 – 2012 práve podpora digitalizácie kín.“

Audiovizuálny fond podporil v rokoch 2010 – 2011 digitalizáciu 23 kinosáľ (z toho 5 vo viacsálových kinách) celkovou sumou 685 000 Eur, v ktorej je zahrnutý i mimoriadny príspevok 340 000 Eur z MK SR. „*Kým v roku 2010 bolo najmä spomedzi jednosálových kín podaných málo žiadostí a ešte menej z nich bolo dobre pripravených, tak v roku 2011 sa už počet žiadostí zdvojnásobil a citelne sa zvýšila aj ich kvalita a spolufinancovanie zo strany miestnej samosprávy,*“ hovorí riaditeľ AVF Martin Šmatlák. Napriek pomalším reakciám na nový program podpory digitalizácie bol rok 2011 pre klasické kamenné kiná úspešný. „*Po získaní mimoriadneho príspevku 340 000 Eur na základe spoločnej iniciatívy AVF a MK SR, sme tak vo výzve 4/2011 mohli podporiť žiadosti všetkých jednosálových kín, ktoré naozaj majú aspoň základný potenciál,*“ uvádza Šmatlák.

Bez účasti samosprávy to nepôjde

Digitalizácia kina je finančne veľmi náročná záležitosť. Kde na to zobrať? Audiovizuálny fond pokryje zhruba polovicu rozpočtu, to je však len jedným krokom na ceste k digitalizácii. Tým náročnejším je získať prostriedky na dofinancovanie projektu. Zdrojom financií môže byť samospráva, vlastné prostriedky (úvery, leasing), vlastné výnosy a sponzori. Ďalšou možnosťou je

program MEDIA. Ten ponúka jednorazový príspevok v maximálnej výške 20 000 Eur na kinosálu, podmienky udelenia podpory sú však veľmi prísne a väčšina malých kín ich nedokáže splniť. Pre miestne samosprávy je podpora digitalizácie často priveľká záťaž. No bez ich účasti to zrejme nepôjde. „*Bez aktívnej spoluúčasti miestnej samosprávy, ani bez pozitívnej iniciatívy kinárov, sa nemôže len z Bratislavy rozhodovať o existencii všetkých kín po celom Slovensku. Kino je už vyše storočia súčasťou miestnej kultúry a preto jeho záchrana a rozvoj sú v prvom rade vecou miestnych zdrojov,*“ hovorí Šmatlák a pokračuje: „*Kiná a ich zriaďovatelia by aj na základe fungujúcich pozitívnych príkladov mali pochopiť, že digitalizácia nie je pre kino ohrozením, ale príležitosťou. To je totiž zásadná zmena postoja a len tak možno presvedčať miestnych správcov verejných peňazí, aby okrem školského ihriska či novej vozovky prispeli aj na kino.*“ Na tomto mieste sme chceli dať priestor Márii Pichnarčíkovej zo Združenia prevádzkovateľov a pracovníkov kín v SR. Tá sa však k téme odmietla vyjadriť (pozn. autora). Jeden čerstvý príklad, ako sa digitalizovať úspešne dá, nájdeme na Záhorí. Jana Zetková, riaditeľka MCK Malacky, hovorí: „*Digitalizácia kina Záhoran bola zaradená medzi priority mesta Malacky na rok 2011. Celý projekt sa nakoniec podarilo pokryť vďaka sponzorom, ktorým patrí naša nesmierna vďaka. Prvých 34 000 Eur sme získali od Audiovizuálneho fondu, 2 000 Eur prispel Bratislavský samosprávny kraj, 35 000 Eur darovala –la spoločnosť Pozagas a projekt dofinancovala spoločnosť Nafta sumou 38 875 Eur. A tak sme 12. januára 2012 slávnostne otvorili v Malackách zdigitalizované 3D kino Záhoran.*“ Rovnako čerstvý, no presne opačný príklad digitalizácie po slovensky uvádza Martin Šmatlák: „*Podporili sme kino v Levoči. Napisali, že nemôžu prijať našu podporu, lebo mestské zastupiteľstvo zrušilo uznesenie o spolufinancovaní digitalizácie kina z mestského rozpočtu.*“ Na konci minulého roka tak bolo na Slovensku digitalizovaných iba 6,25% kamenných kín.

Situácia je vážna

Činnosť MK SR a AVF je určite záslužná, bez ich pomoci boli digitalizované len tri kamenné kiná v Ružomberku, Martine a Stupave. Michal Drobný,

výkonný riaditeľ siete kín CINEMAX, je napriek tomu kritický: „*S pomocou kinám sa malo začať oveľa skôr, nie až vtedy, keď si svoje ciele začal stanovovať AVF, pretože až jeho založením vznikol aj podprogram na podporu digitalizácie kín. Digitalizácia je jednoducho nevyhnutnosťou ďalšej existencie kina ako takého. Rovnako dôležité je uvedomiť si fakt, že digitalizácia nie je spásou, pokiaľ kiná nie sú navštevované. To, že ich diváci nenavštevujú, nie je vinou absencie digitálneho projektora, je to spôsobené omnoho hlbšími a dlhodobšími problémami. Digitalizácia má svoje jasné pravidlá, tie žiadny materiál z MK SR ani z AVF nezmení. To, čo by sa nastaviť malo, je budúca podpora distribúcie domácej a európskej tvorby, ktorá mi v pravidlách udeľovania dotácií chýba.*“ Vážnosť situácie si uvedomuje i Asociácia slovenských filmových klubov. Preto na vlnajší programovací seminár v Martine pozvala Petra Vítku, člena Digital Cinema Experts Group pri Európskej komisii a pracovnej skupiny na MK ČR. Vo svojej prezentácii Vítek uviedol rôzne možnosti, ako začať prípravu na digitalizáciu kina, ako kino zdigitalizovať a čo v ňom ponúkať divákovi, aby sa kamenné kino odlišilo od multiplexov a tak si zvýšilo návštevnosť. Znižovanie počtu kín je prirodzený jav. I tak sa však nedá ubrániť dojmu, že, že keby sa situácia začala riešiť skôr, mohlo byť všetko inak. A nejde len o digitalizáciu. Na rozdiel od Čech sa u nás dlhé roky do modernizácie kín neinvestovala ani koruna. Ak má 80% kín mono zvuk a 20% drevené sedadlá, je logické, že diváci z nich odchádzajú inam. Tu len výmena projektoru nepomôže. Situáciu, o ktorej sa vie už viac rokov, začíname riešiť naozaj päť minút po dvanásťtej. K 25. 1. 2012 bolo na Slovensku digitalizovaných 26 kín s 76 kinosálami, z toho 11 kamenných. A od marca bude už len minimálny počet premiér dostupných i na 35 mm kópiách. AVF by na digitalizáciu ďalších kamenných kín nestačil ani celý ročný rozpočet. A tak podľa predsedu Únie slovenských filmových distribútorov Ivana Sollára by zo súčasných 144 kamenných kín do konca roku 2012 mohlo zostať len 30 až 40. I pre letné kiná toto bude asi posledná sezóna, pretože distribúteri 35 mm kópie likvidujú a nebude čo hrať. Poučíme sa? ◀

Viac divákov na slovenských filmoch

► Miro Ulman

Po skromnejšom roku 2010, kedy malo premiéru iba 8 domácich filmov, z toho 4 minoritné koprodukcie, ktoré spolu videlo len 75 598 divákov, sa slovenské tituly v našich kinách pomaly dostávajú na úroveň rekordného roku 2009. A to nielen počtom premiér, ale i návštevnosťou. Snímka *Lóve* dokonca prekonala hranicu sto-tisíc divákov a stala sa piatym najúspešnejším filmom roku 2011 v našich kinách.

Rok 2009 s osemnástimi slovenskými premiérami zostal i naďalej rekordným, ale štrnásť vlašajších premiér je druhým najvyšším počtom domácich novínok počas jedného kalendárneho roka v ére samostatného Slovenska. V tejto súvislosti je až ťažké uveriť, že ešte v roku 2006 sa dostali do našich kín len dva slovenské dokumentárne filmy (*Pururambo* a *Iné svety*) a tri minoritné koprodukcie (*Piatok alebo iný deň*, *Šílení* a *Zbohom, Harry!*), ktoré videlo spolu len 10 498 divákov! Vlni ich na 10 slovenských filmov a majoritných koprodukcí prišlo 169 401, teda šestnásťkrát viac. Domáci lídrom sa stala romantická dráma Jakuba Kronera *Lóve*. Za sedem týždňov prekonala hranicu 100-tisíc divákov a na konci roka 2011 zaostávala v rebríčku najnavštevovanejších domácich filmov po roku 1993 už len o 3 818 divákov za *Pokojom v duši*, ktorému patrí tretia priečka. Hoci má Kroner ešte len 24 rokov, v historickom TOP 10 má už oba svoje dlhometrážne filmy, jeho debutovej snímke *BRATISLAVAfilm* patrí s 61 039 divákmi deväta priečka.

Filmy, ktoré zaujali na festivaloch v zahraničí, potrebujú dlhší čas v kinách, kým si nájdu „svojich“ divákov. A ísť do kín tak dlho po svetovej – a úspešnej festivalovej – premiére sa nevyplatilo asi ani *Domu*, ani *Viditeľnému svetu*. S výnimkou *Cigána* Martina Šulíka, ktorý sa stal vďaka 30 138 divákom režisérovým druhým divácky najúspešnejším filmom v našich kinách, už žiadny slovenský film neprekonala hranicu 10-tisíc divákov.

V kinách sa však darilo minoritným koprodukciami. Tragikomédia *Občiansky preukaz* režiséra Ondreja Trojana prekonala za štyri týždne hranicu 100-tisíc divákov, to sa tak rýchlo doteraz nepodarilo žiadnemu českému filmu na Slovensku. V rebríčku najnavštevovanejších filmov v našich kinách ju napokon predbehol len *Harry Potter a Dary smrti II*. Návštevnosť 145 927 divákov na Trojanovom filme má nemalú zásluhu na tom, že všetky vlašajšie slovenské premiérové snímky videlo 359 601 divákov, čo je takmer päťkrát viac než v roku 2010. A aj po odpočítaní minoritných koprodukcí zostáva na slovenských filmoch 169 401 divákov. A tak môžeme s radosťou skonštatovať, že zatiaľ čo počet divákov v slovenských kinách medziročne klesol o dvanásť percent, tak počet divákov na slovenských snímkach vzrástol takmer päťnásobne a po odpočítaní minoritných koprodukcí 2,5-krát!

Žiaľ, do kín sa v minulom roku nedostal ani jeden slovenský film ako predfilm. Pritom krátka animovaná snímka Vandy Raymanovej *Kto je tam?* vstúpila začiatočkom októbra 2011 do francúzskej distribúcie spolu s oscarovým nominantom *Gruffalo* Maxa Langa. Snáď sa to tento rok podarí napríklad *Poslednému autobusu* Martina Snopeka a Ivany Laučíkovej, filmu *Dust and Glitter* Michaela Čopíkovej alebo niektorej inej krátkej snímke. ▲

DISTRIBÚCIA PREMIÉROVÝCH SLOVENSKÝCH A KOPRODUKČNÝCH FILMOV V ROKU 2011

PORADIE	NÁZOV FILMU	REŽISÉR	ROK VÝROBY	KRAJINA PŮVODU	DÁTUM PREMIÉRY	POČET KÓPIÍ	POČET PREDSTAVENÍ	POČET DIVÁKOV	TRŽBY	PRIEMERNÁ NÁVŠTEVNOSŤ NA PREDSTAVENIE	PRIEMERNÁ CENA VSTUPENKY	DISTRIBÚTOR
1.	Lóve	Jakub Kroner	2011	SK/CZ	13/10/11	6 + DCP	2 097	113 000	516 528,23 €	53,89	4,57 €	Continental Film
2.	Cigán	Martin Šulík	2011	SK/CZ	14/07/11	6 + DCP	762	30 138	110 675,00 €	39,55	3,67 €	Garfield Film
3.	Marhuľový ostrov	Peter Beljak	2011	SK	14/04/11	9 + DCP	509	8 544	31 334,00 €	16,79	3,67 €	Film Europe
4.	Nickyho rodina	Matej Mináč	2011	SK/CZ	16/06/11	6 + DCP	233	5 291	17 433,71 €	22,71	3,29 €	Continental Film
5.	Devínsky masaker	Gejza Dezorz, Jozef Pálenik	2011	SK	17/02/11	DVD + DCP	332	4 756	22 915,10 €	14,33	4,82 €	Continental Film
6.	Trou de Fer - Železná diera	Pavol Barabáš	2011	SK	17/11/11	DVD + DCP	178	4 147	19 669,76 €	23,30	4,74 €	Continental Film
7.	Viditeľný svet	Peter Krišťufek	2011	SK	10/11/11	7 + DCP	139	1 572	7 692,48 €	11,31	4,89 €	Tatrafilm
8.	Mrtvola musí zomrieť	Jozef Paštéka	2010	SK	15/09/11	5 + DCP	209	1 520	5 526,80 €	7,27	3,64 €	Continental Film
9.	Čas grimás	Peter Dimitrov	2011	SK/CZ	10/02/11	DVD + DCP	30	394	1 405,76 €	13,13	3,57 €	Continental Film
10.	Malý zúrivý Robinson	Tina Diosi	2009	SK	21/07/11	DCP	18	39	187,20 €	2,17	4,80 €	Furia Film
SPOLU 100% slovenské a majoritné koprodukcie							4 507	169 401	733 368,04 €	37,59	4,33 €	
1.	Občiansky preukaz	Ondřej Trojan	2010	CZ/SK	10/02/11	13 + DCP	2 133	145 927	632 315,66 €	68,41	4,33 €	Continental Film/PubRes
2.	Lidice	Petr Nikolaev	2011	CZ/SK	04/08/11	13 + DCP	959	35 688	139 071,00 €	37,21	3,90 €	Magic Box Slovakia
3.	Dom	Zuzana Liová	2011	CZ/SK	29/09/11	7 + DCP	364	5 442	19 012,26 €	14,95	3,49 €	Continental Film/PubRes
4.	Nesvadbovo	Erika Hníková	2010	CZ/SK	31/03/11	3	111	3 143	5 193,88 €	28,32	1,65 €	ASFK
SPOLU minoritné koprodukcie							3 567	190 200	795 592,80 €	53,32	4,18 €	
SPOLU všetky slovenské a koprodukčné filmy							8 074	359 601	1 528 960,84 €	44,54	4,25 €	

(pozn.: FINÁLNE ÚDAJE TÝKAJÚCE SA NÁVŠTEVNOSTI, TRŽIEB A DISTRIBUČNÝCH SPOLOČNOSTÍ V ROKU 2011 NEBOLI S VÝNIMKOU SLOVENSKÝCH FILMOV V ČASE UZÁVIERKY FILM.SK EŠTE ZNÁME, PRINESIEME ICH V MARCOVOM VYDANÍ FILM.SK.)

Kto je skutočne Banksy?

► Eva Perďochová (študentka audiovizuálnych štúdií na FTF VŠMU)

Jedným zo základných problémov filmovej teórie je otázka vzťahu skutočnosti a filmu. Pre niektorých film rozpráva len prostredníctvom znakov, pre iných je film zachytená živá skutočnosť. V súvislosti s filmom *Banksy – Exit Through The Gift Shop* vystupuje táto otázka do popredia ešte naliehavšie a snaha o jej zodpovedanie priťahuje do kín obrovské množstvo divákov. Je muž zahalený do tmy skutočne Banksy?

Snaha o sociálnu slobodu a o presadenie vlastnej individuality viedla niektorých obyvateľov veľkomiest k seberealizácii a vandalizmu – fixkami alebo sprejom sa podpisovali na múry, steny budov, vlakové súpravy, chodby v metre... V snahe odlíšiť sa aj od ostatných writerov boli jednoduché podpisy postupne nahradené zložitejšou a megalomanskou grafikou. Koncom 80. rokov minulého storočia sa techniky pozmeňovania verejných miest rozrástli o množstvo ďalších spôsobov, a tak z grafity vznikol street art. Najväčšiu popularitu získal prostredníctvom pouličných inštalácií a iných výtvarných počinov, ktoré boli podpísané ako Banksy. Identita tohto umelca alebo umeleckej skupiny nie je dodnes verejne známa. O to prízračnejšie pôsobí „jeho film“, ktorý mal byť pôvodne filmom amatérskeho kameramana Thierryho Guetta o fenoméne street art a o Banksym. Ako už v úvode filmu muž v čiernej kapucni označený ako Banksy vysvetľuje, ukázalo sa, že Guetta je omnoho zaujímavejší ako on, a preto sa rozhodol spraviť film o Thierry Guettovi alias Mr. Brainwashovi, ktorý sa sám začne venovať umeniu.

Ak očakávate, že táto recenzia odhalí mieru pravdivosti filmového dokumentu, prípadne moku, či ponúkne šokujúcu hypotézu, že Banksy je vlastne Thierry Guetta, tak potom vás sklame. V zásade nejde o to, aký je vzťah prezentovaných postáv a udalostí k realite. Podstatné je, aký vzťah má k realite myšlienka filmu, na čo sa snaží poukázať a rovnako ako street art, chce podnieť „náhodných okoloidúcich“ k revízii všeobecne prijímaných a akceptovaných vecí okolo nás. Základná téma, ktorá podlieha vo filme *Banksy – Exit Through The Gift Shop* revízii, je otázka: čo je to umenie a špeciálne street art, ktorý sa z ulíc preniesol do galérií a aukčných miestností.

Hlavnými postavami filmu sú už spomínaní dvaja muži: Banksy a Thierry Guetta, každý zobrazený iným spôsobom. Thierry je naivná prostoduchá postavica. Nie je natoľko sofistifikovaný ako jeho umelecký priateľ, ale ich sympatie si získava pracovným nadšením a nasadením. Spôsob jeho zobrazenia pripomína komický typ klasickej grotesky – jeho základnou charakteristikou je kostým a maska – klobúk,

slnečné okuliare, fúzy a kamera, z ktorých neskôr sám spraví umelecký objekt street artu. Je síce nešikovný, o čom svedčia jeho pády, ale zato má obrovské šťastie. Počas rozhovorov na kameru je snímaný v exteriéri dvora na prútenom záhradnom kresle, v pozadí nezmyselné stojí veľká drevená skriňa a za ňou je schovaný zarámovaný portrét. Preložené do slov – je to „prostý ujo z dediny“. Charakter Thierryho Guetta v rovnakom duchu dotvára aj hlas rozprávača – komentuje a predznamenaťva situácie v obraze tak, aby Thierryho mierne zosmiešnil.

Na opačnom póle spôsobov zobrazenia postáv je tajomný Banksy. O sebe povie veľmi málo. Hlas má technicky modifikovaný a snímaný je v protisvetle, takže sa ukáže len ako čierna silueta v kapucni. Banksyho výpoveď na kameru je realizovaná formou hovoriacej hlavy v dvoch rôznych, ale podobných prostrediach. Najprv je to miestnosť s pomaľovanými stenami a s jedným z jeho ustálených symbolov (opice), umiest-

neným v popredí, a v druhom prípade, keď už rozpráva o spolupráci s Thierryem, sedí v ateliéri obloženom jeho vlastnými prácami. Je teda zobrazovaný ako ozajstný umelec, neustále spájaný so svojimi štýlovo konzistentnými prácami, a film (aj rozprávač) ho berie vážne.

Na nastolenú otázku: čo je umenie a konkrétne street art, prináša film v spôsobe zobrazenia postáv čiastočnú odpoveď. Označuje to, čo umením nie je: Thierry Guetta alias Mr. Brainwash nie je seriózny umelec, umenie nerobí, ale naopak, umenie vytvára Mr. Brainwash. Na rovnakom mieste možno leží snaha o načrtnutie hraníc-nehraníc komercie a umenia.

Vtipná a vydarená snímka *Banksy – Exit Through The Gift Shop* je síce jednoduchým a konvenčným dokumentárnym rozprávaním o nekonvenčnom street arte, ale súčasne so sebou prináša jedinečnú vlastnosť inštalácií v uliciach veľkomiest: napriek podpisu a štýlovej charakteristike jej autor neistý. ▲

Banksy – Exit Through The Gift Shop (Exit Through The Gift Shop, V. Británia / USA, 2010) _ **RÉŽIA:** Banksy. _ **KAMERA:** Thierry Guetta. _ **STRICH:** Chris King, Tom Fulford. _ **HUDBA:** Geoff Barrow, Roni Size. _ **HRAJÚ:** Rhys Ifans (hlas rozprávača), Banksy, Thierry Guetta, Space Invader, Jay Leno, Joshua Levine, Swoon, Zeus a ďalší. _ **MINUTÁŽ:** 86 min.

O prízemnom Faustovi v nás

► Žofia Bosáková (študentka audiovizuálnych štúdií na FTF VŠMU)

Keď americký režisér Darren Aronofsky odovzdával na vlaňajšom Medzinárodnom filmovom festivale v Benátkach hlavnú cenu – Zlatého leva Alexandrovi Sokurovovi za film *Faust*, povedal: „Sú filmy, ktoré vás rozplačú, sú filmy, ktoré vás rozosmejú a sú filmy, ktoré vás po tom, ako ich dopozeráte, navždy zmenia. A toto je jeden z nich.“ Na následnej tlačovej konferencii ruský tvorca vyhlásil, že kultúra nie je (respektíve nemala by byť) luxusom, ale východiskom pre rozvoj spoločnosti.

Ocenený *Faust* sa do slovenskej distribúcie dostáva pár mesiacov po víťazstve v Benátkach. Už novembrové projekcie na bratislavskom filmovom festivale boli v lukratívnom čase beznádejne vypredané, čo však skôr svedčí o sile „značky“ Zlatý lev, ako o sile „značky“ Sokurov, ktorý zostáva minoritným režisérom, zasahujúcim menšiu (elitnejšiu?) cieľovú skupinu divákov.

Spomedzi predchádzajúcich Sokurovových filmov, obiehajúcich v našom širšom distribučnom okolí – hraných elégií *Matka a syn* (1997), *Otec a syn* (2003), dokumentárnych esejí *Čítame blokádné denníky* (2009), *Potrebuje štastie* (2011) a trojici štúdií o moci *Moloch* (1999), *Býk* (2001), *Slnko* (2005), ktorú *Faust* završuje, resp. predchádza podľa toho, aký uhol pohľadu si zvolíme – je Sokurovov posledný film najvýpravnejší a najdramatickejší. Po prekvapujúcom benátskom víťazstve sa v polemických textoch o ňom objavovali zmienky o skonštruovanom diegetickom svete ako o prinajmenšom

takom magickom a záhadnom, ako v posledných mainstreamových fantasy filmoch.

Sokurov vo *Faustovi* však ďalej rozvíja vlastnú tradíciu vizualizácie vnútorného sveta postáv, zaznamenáva aj tie nepatrnejšie záhyby ľudskej duše. Pritom čerpá a odkazuje na štylistické tradície expresionistického (inšpiračným zdrojom bola aj Murnauova temno-hororová adaptácia *Fausta* z 20. rokov) a impresionistického hnutia, využitím anamorfických objektívov, filtrov a prvýkrát aj úvodnej pôsobivej CGI animácie. Sokurov narúša predobraz *Fausta* ako vznešeného učenca, ktorého prekliatím sa má stať myšlienka: „*Postoj chvíľa, si krásna!*“, Faust v jeho interpretácii je prízemný a pragmatický muž, ktorý si želá stráviť jednu noc s Margarétkou. S vedomím takejto fyzickosti je detailne vykreslené prostredie, v ktorom sa Faust pohybuje – Sokurovova inklinácia k výtvarnému je už dávno ikonická. Až pozitivistický prístup k ľudskému telu takmer neguje prítomnosť duše. Na pozadí tohto prístupu Faustove úvahy o tom,

čo bolo na začiatku stvorenia, či idea, myšlienka alebo ja, vyznievajú naivne. Jeho utrpenie z nezastaviteľného plynutia, vlastnej nevedomosti, ktorú nedokážu uspokojiť medicínske, filozofické ani teologické poznatky, zo zbytočného pátrania po zmysle života, je prekryté praktickou starosťou – nedostatkom finančných prostriedkov. A je potom celkom logické, že v duchu takejto línie sa Faustovým Mefistotelom stáva podkutý úžerník, pretože ani jeho vlastný otec mu ich nemôže zaobstarať.

Správania a činy Fausta sa pohybujú v úžitkovom rámci. Práve ten sa stáva spojivom s predchádzajúcimi Sokurovovými filmami *Moloch*, *Býk* a *Slnko* – originálnymi alegóriami o troch mužoch (Hitler, Lenin a japonský cisár Hirohito), ktorí na jednej strane v sebe (s)koncentrovali obrovskú moc a na strane druhej zo Sokurovovej interpretácie vychádzajú ako nesvojprávne,

detinské (a dožívajúce) kreatúry. Ak sú nešťastní ľudia nebezpeční – ako to zaznie vo filme – je zrejmé, aké nebezpečenstvo podľa režiséra hrozí nám ako faustovským dedičom.

O *Faustovi* teda môžeme povedať, že Alexander Sokurov opäť zaobaluje svoje myšlienky do príťažlivého vizuálu, obtáčajúce sa a kľzavé pohyby kamery prenikajú do zákutí spektakulárneho sveta, do prírodných scenérií, mestskej špiny aj ľudských vnútorností. Jeho bohatosť dotvára kombinácia autentických prírodných zvukov od šumenia vetra cez vtáčí spev až po emocionálnu (neo)romantickú hudbu, tak ako je u Sokurova zvykom. Kvalitné herecké výkony hlavných predstaviteľov dokážu uniesť a uľahčiť vnímanie slovnej zložky, ktorej prúd sa takmer nezastaví, a vnútorné monológy sa miešajú s dialógmi v pozadí... Ale veď koniec koncov, Sokurov nie je žiadny bežný umelec. ◀

Faust (Faust, Rusko, 2011) _RÉŽIA: Alexander Sokurov. _NÁMET: Johann Wolfgang Goethe – rovnomenný román (1808). _SCENÁR: Alexander Sokurov, Marina Koreneva, Yuri Arabov. _KAMERA: Bruno Delbonnel. _STRIH: Joerg Hauschild. _HUDBA: Andrej Sigle. _HRAJÚ: Johannes Zeiler, Hanna Schygulla, Anton Adasinskij, Antoine Monot Jr., Georg Friedrich, Isolda Dychauk, Antje Lewald a ďalší. _MINUTÁŽ: 134 min.

Profesionálny amatérsky film

► **Nina Šilanová** (absolventka audiovizuálnych štúdií na FTF VŠMU)

Režisér Petr Marek, u nás známy predovšetkým ako hudobník skupiny Midi Lidi, nie je vo filmovej brandži žiadnym nováčikom. Ako muzikant vytvoril hudbu k nedávnym českým filmom *Protektor* a *Český mír*. Už v roku 1990 však založil spoločne so svojimi priateľmi filmovú spoločnosť Unarfilm a pod jej značkou nakrútil asi 30 krátkych a 7 dlhometrážnych filmov, oceňovaných predovšetkým na festivaloch amatérskoho filmu.

Petr Marek je všestranný umelec a okrem muziky sa venuje aj divadlu, teórii filmu a od roku 2002 vyučuje na Katedre réžie na pražskej FAMU. Spoločným znakom jeho autorských celovečerných filmov (*Láska shora*, *Nebýt dnešní*) je práve „amaterizmus“. Postavy nesú rovnaké mená ako ich predstavitelia, sú to väčšinou hudobníci alebo ľudia z umeleckého prostredia, režisérovi blízki priatelia. Nie sú to vyslovene profesionálni herci, ale aj od naturščikov majú ďaleko. Istým spôsobom ide o exhibicionistov, ktorí si vytvorili vlastný štýl improvizácie, minimalistického herectva, absurdných situácií a dialógov. Markove predchádzajúce filmy boli v médiách aj u divákov prijaté veľmi rozporuplne. Jeho tretí celovečerný film *Nic proti ničemu* je, zdá sa, divácky najpriateľnejší, aj keď nie každý sa s týmto názorom stotožní.

Aj vo svojom najnovšom filme sa Petr Marek zameriava na vzťahy v skupine ľudí izolovanej od zvyšku sveta. Skupina tridsiatnikov, ktorá sa doteraz poznala len podľa prezývok z anonymnej

chatovacej miestnosti adoptovany.cz, sa prvýkrát stretáva v letnom kempingu Jordán. Iniciátormi celej akcie sú Marian a Marta, ktorí chcú založiť občianske združenie. Konflikt nastáva vo chvíli, keď na povrch vypláva, že nie každý má právo označovať sa za adoptovaného, a teda patriť do tejto skupiny: Johana a Radek sú tu inkognito, Petr preto, že sa cíti osamelo, a Kamila je novinárka, ktorá chce napísať článok do ženského magazínu. Marta sa tu stretáva so svojou bývalou láskou Zdeňkom a ich kamarátom Jirkom. Zatiaľ čo Zdeňk je z lásky už vyliečený, Jirka si naopak na Martu nárokuje a stáva sa z neho „stalker“. To však nevie Marian, ktorý si neúmyselne spletie Zdeňka s Jirkom.... Divák vie v tomto prípade viac ako postavy a práve z ich nedorozumení pramení aj najviac situačnej komiky. Petr Marek roztáča kolotoč vtípných udalostí a nedorozumení, postavených na dramatickosti, trápnosti a irónii.

Film *Nic proti ničemu* sami autori označujú ako horkú komédiu. Komika je postavená na trápnosti, minimalistickej komunikácii medzi

postavami či na ich zámene. Marek ako nízko-rozpočtový režisér stavia na prostú prirodzenosť svojich čudných postaviek. Ich konanie je často bizarné a nepochopiteľné (trápne rozhovory pri zoznamovaní, zámena, nedorozumenie, pocit nepokoja, keď sa človek obáva, že zatajovaná pravda vyjde najavo...). Ak divák pristúpi na Markovu hru trápnosti, dokáže sa postavám nahlas smiať, ak mu však takáto komika nevyhovuje, bude sa za postavy cítiť trápne on sám.

Markov „amatérsky“ štýl pripomína Trierovu Dogmu 95 vo svojich najslávnejších časoch – roztrasená, miestami nezaostrená kamera môže slabšie povahy znervózňovať a navodzovať morskú nemoc. Výraznú zložku filmu ale tvorí aj hudba. Síce nie je diegetická (ako by podľa noriem dogmy mala byť), ide však o výraznú klasickú hudbu, vytvárajúcu spoločne s obrazom napätie aj smiešne naivné hororové scény,

ktoré sú základom pre ďalšie rozvíjanie komiky. Komično umocňujú aj veľmi prosté scény sna, kde v dvojexpozícii vidíme hlavu údajného pedofila Radka, premietanú na telo psa. Amaterizmus sršiaci z týchto záberov je rukopisom Markovho filmárskeho štýlu a bude vyhovovať zrejme len vytrvalému divákovi.

V duchu filmovej histórie patrí záver filmu veľkej naháňačke, z ktorej postupne odpadávajú všetci aktéri. Stratené peniaze aj kľúče od mikrobusu sa vrátia na svoje miesto a všetci sa zrejme opäť rozídu k svojim monitorom. Ktovie, ako sa Johana s Radkom nakoniec rozhodli pri adoptovaní dieťaťa? Ale to už je iný príbeh...

Na záver snáď len jedno odporúčanie: Pozvite do kina svojich priateľov. Určite sa na filme zabavíte viac, než keby ste ho mali pozeráť osamote. ▲

Nic proti ničemu (Nic proti ničemu, Česká republika, 2011) _ **RÉŽIA:** Petr Marek. _ **SCENÁR:** LÁHOR/soundsystem. _ **SCENÁR:** Jiří Najvert, Petr Marek, LÁHOR/soundsystem. _ **KAMERA:** Filip Cenek, Petr Marek. _ **STRIH:** Janka Vlčeková. _ **HUDBA:** různé skladby a piesne. _ **HRAJÚ:** Radek Rubáš, Johana Švarcová, Marian Moščík, Jiří Najvert, Marta Pilařová, Zdeňk Hudeček, Kamila Davidová, Petr Marek a ďalší. _ **MINUTÁŽ:** 98 min.

Zázrak na diaľnici D1

► Miro Ulman

Ich tempo je vražedné. Ich revírom je diaľnica. To bolo prvé, čo mi napadlo, keď som sa jedného decembrového večera presúval popri dlhom rade áut na diaľnici D1 k čerpacjej stanici nemenovanej spoločnosti pár sto metrov od bratislavského tunela Sitina. Nestretol som tam však Semira Gerkhana, ale drobnú dievčinu v svetlej vetrovke. Odľahlo mi. Nedostal som sa na nakrúcanie akčného seriálu *Kobra 11*, ale druhého dlhometrážneho filmu Juraja Lehotského *Zázrak*.

Nezabudnuteľný zážitok

Na reportáž z nakrúcania *Zázraku* sme sa dohodli s producentmi Markom Škopom a Janom Melišom už v lete na MFF Karlovy Vary. Práve tam sa s úspechom prezentovala trojminútová ukážka z ich pripravovaného filmu v rámci sprievodného podujatia Works in Progress. Ochorenie predstaviteľky hlavnej úlohy moju návštevu na placi trošku oddialilo, ale napokon prišiel deň D. A s ním i nečakané ochladenie. Keď som prišiel na miesto nakrúcania bola, už úplná tma a kúsok od benzínky všetko pripravené. Herci, štáb, kaskadéri, kamery, niekoľko áut i autoplošina... Policajt s červeným svetlom na chvíľu zastavil premávku a ja prechádzam spolu s producentom naprieč diaľnicou do odstaveného pruhu. Meliš hovorí policajtovi: „Strašný problém, tá zápcha, čo?“ A policajt prekvapujúco odpovedá: „A čo si myslíte, že v New Yorku a Paríži sa filmy nenakrúcajú?“ Hlavou mi preblesklo, že niečo také asi tak skoro nezažijem.

Na inokedy pokojnom a usmievavom Markovi tentoraz vidieť nervozitu. Na rozdiel od Hollywoodu sa totiž na Slovensku kvôli nakrúcaniu filmu časť diaľnice neblokuje každý deň. A ak si dobre spomínam, tak tomu tak doteraz ešte nikdy nebolo. „Samotné zablokovanie diaľnice pred tunelom Sitina bolo veľmi zložité,“ hovorí Jano Meliš. „Množstvo šoférov nám zaň 'dakovalo'.“ Nečudo. Veď scéna, ktorá bude vo filme trvať len pár sekúnd, sa pripravovala niekoľko hodín. Už od skorého popoludnia. Najprv sa nakrúcajú scény vo vnútri auta. Potom si doň sadá kaskadér a za ním je umiestnená kamera. Tentoraz sa musí ísť na istotu, pretože scéna sa nemôže opakovať. Posledná kontrola, či sú všetci na miestach a všetko je pripravené, a auto vyráža... Ako to napokon dopadlo, uvidíte vo filme. Všetok „lokačne a organizačne patrí táto scéna určite k najnáročnejším,“ povedal mi kameraman Noro Hudec, s ktorým Juraj Lehotský študoval na ŠUP-ke a spolupracoval už na svojich školských filmoch.

„Využívame však len malý úsek diaľnice, takže z pohľadu kameramana je to podobné ako iné nočné nakrúcania. Vzhľadom na príbeh, výber postáv a spôsob nakrúcania je v scenári len málo jednoduchých obrazov.“

O rodičoch a deťoch

„Tento film sme sa na základe scenára rozhodli snímať realisticky, respektíve pokúsiť sa o kameramanský postup zohľadňujúci realistický pohľad na svet,“ vysvetľuje Noro Hudec vizuálny koncept filmu a pokračuje: „Čiže, aby bola kamera súčasťou príbehu, aby na seba zbytočne neupozorňovala umeleckými alebo inými ambíciami a zároveň nebola len hrubým nasnímaním reality, aby bola prístupná videniu diváka a jeho predstave o modernej estetike,“ dodáva Hudec a odchádza k svojej digitálnej kamere Red Epic s rozlíšením 5K. Medzitým ma však prichádza pozdraviť režisér Juraj Lehotský, ktorý zaujal už svojím debutom *Slepé lásky*. Nebyť jeho charakteristického úsmevu, takmer by som ho v tej tme nespoznal. Bol totiž úplne zababušený a vyzeral ako sivý snehuliak s kapučnou na hlave, hoci ani to mu veľmi nepomohlo a o pár dní neskôr ochorel. „Ako vidíš, práve nakrúcame scénu nehody na diaľnici. Chceme, aby to celé pôsobilo autenticky. Aby to divák nevnímal ako efektnú scénu, ale ako bežnú nehodu. Ako niečo, čomu veríme. Scéna je náročná na svietenie. A najmä preto, že je neopakovateľná.“ Zároveň však dodal: „Dúfam, že čitatelia nebudú mať teraz dojem, že nakrúcame akčný film. Je to film o rodičoch a deťoch. Mladé, 15-ročné dievča sa ocitne v polepšovni a snaží sa žiť v novom prostredí. Absentuje tam láska, chýba jej niekto, kto by ju mal rád. Film by mal hovoriť o tom, že vzťahy medzi rodičmi a deťmi niekedy zle fungujú. Rodina sa rozpadá a vlastne ani neexistuje, alebo existuje v degenerovanej podobe. A vzniká samota a odcudzenie. Dieta si hľadá svoju cestu z nešťastného kruhu von.“

To už zima i vietor silnejú. „V bratislavskej časti nakrúcania bol pôvodne plánovaný sneh, ale vzhľadom na decembrové predpovede a uvoľnenie Roba Rotha zo Slovenského národného divadla, ktorý hrá vo filme hlavnú mužskú úlohu, sme to na poslednú chvíľu museli zmeniť na suchú zimu,“ hovorí mi Jano Meliš. Ešte šťastie, že počas tohto nakrúcania nesnežilo a scény

súvisiace s touto sa nemuseli znova nakrúcať. Nepříjemný vietor fúkal a prenikal pod oblečenie a niekto na placi zažartoval: „Nabudúce by sme mali nakrúcať len v lete a cez deň.“ Napriek náročným podmienkam ale boli všetci na placi milí a zhovorčiví. Všetci len do chvíle, kým som vytiahol diktafón. „Je to všetko hrozne krehké, a tak so všetkými informáciami narábame veľmi opatrne,“ hovorí mi Marek Leščák. „Materiál na nakrúcanie sa zbiera dlho. A výsledok balansuje medzi krehkosťou a úplnou surovosťou. Chceli by sme divákovi prezradiť čo najmenej.“ Marek je, podobne ako pri *Slepých láskach*, opäť scenáristom. A vzhľadom k tomu, že pred pár rokmi spolupracoval na krátkometrážnom *Zázraku* Martina Šulíka, je to vlastne akýsi slovenský majster filmových zázrakov. A protipól klasického obrazu scenáristu sediaceho za písacím strojom či počítačom. Priebežne je v kontakte s tvorcami i hercami.

„S Marekom sme sa dohodli, že bude na placi tak často, ako len bude môcť. Veľakrát sa totiž stáva, že človek po dlhšom nakrúcaní môže strátiť odstup. A tento film je srdcová vec nás oboch. A takto sa môžeme počas nakrúcania baviť o tom, či je to v poriadku, či tomu niečo nechýba. Je to veľmi fajn a skvele to funguje,“ hovorí mi Lehotský a odchádza na miesto, kde je už kameraman pripravený na záber.

Obraz nového života

Pozerám sa okolo seba a zisťujem, že tu panuje priateľská atmosféra, podobne ako som to znamenal v lete počas reportáže z nakrúcania *Anjelov* Roba Švedu. A čo nebýva zvykom, na placi sa pohybuje nielen režisér, producent a scenárista, ale i strihač. František Krähenbiel prišiel, aby bol k dispozícii na diskusiu o ďalšom záberovaní pripravovanej scény.

Predstaviteľka hlavnej úlohy je už voľná a môže sa ísť zohriať a občerstviť na benzínku. Viem, že v ukážke, ktorú som videl v Karlových Varoch, hrala víťazka konkurzu. Prekvapujúco to však nebola tá dievčina, ktorá teraz okolo mňa odchádzala z placu. „Juraj sa rozhodol hľadať ďalej,“ vysvetľuje mi Marko Škop. „Chýbala mu totiž u nej taká drzá energia, niečo, čo on volá 'smrad'. A tak začal chodiť po detských domovoch a reedukačných centrách, až spolu s Marekom Leščákom našli Michaelu Bendulovú. Nakrútili

sme herecké skúšky s ňou a Robom Rothom a ukázalo sa, že by to malo fungovať. Samozrejme, vedeli sme, že ideme do rizika. Je to špeciálny projekt, ale dúfame, že to zvládneme až do úspešného konca. A bude to stáť za to.“ Juraj Lehotský k tomu dodáva: „Pre mňa bolo najpodstatnejšie, aby tá postava pôsobila na diváka dôveryhodne. Aby mala nielen ten 'smrad', ale aj background dievčaťa z rozbitej rodiny. Aby pôsobila ako vietor a robila si čo chce. Aby vedela zahrať a precítiť príbeh, ktorý nie je jej príbehom, ale s podobnými prvkami. A ona to má v sebe. Mám pocit, že okrem toho, že vzniká film, tak je veľmi fajn, že jej i ďalším dievčatám akoby sme spestrili život a zároveň im ukázali, že existuje i iný život, než je ten, aký mali doteraz. A mám pocit, že keď ony s nami prežívali tie dni na nakrúcaní, tak si mohli všimnúť – a to hovorím o štábe – že existujú ľudia, ktorí sú dobrí, priateľskí a videli aj niečo, čo možno potrebujú v živote – lásku, vzťah, priateľstvo. Že u nich vznikol pohľad na nejaký nový svet, nový rozmer, ktorý si možno uvedomili, že existuje, a že by ho mohli neskôr aj žiť a nejako si ho naplniť. To je veľmi dobré a z toho sa tiež tešíme.“

Juraj Lehotský mal túžbu nakrútiť film s detským protagonistom. A hoci sa presunul do žánru hraného filmu, svoj obľúbený dokument úplne neopúšťa. V *Zázraku* kombinuje reálne prostredie

a nehercov s profesionálnymi hercami. Mal som pocit, že je to pre neho výzva, ale zároveň i radosť.

Zázraky sa dejú

Nakrúcanie sa skončilo, zápcha na diaľnici D1 zmizla a autá opäť plynule prúdila do tunela. Štáb, ktorý na mňa pôsobil ako rodina, sa pomaly rozchádza. „Sme veľmi dobrá partia,“ potvrdzuje mi môj pocit Lehotský. „Veľmi si cením, keď sa ľudia nestavajú k nakrúcaniu tak, že ja si robím svoju profesiu a potom idem domov a viac ma to nezaujíma. Ale keď to cítia ako spoločnú prácu a prežívajú to. A v ťažko riešiteľných situáciách sa snažia napomôcť. Je to super, keď človek cíti, že to nie je len môj film, ale film každého človeka, ktorému na ňom záleží. A preto je zasa na mne ešte väčšia zodpovednosť za to, aby sa ten film podaril. Aby to zadostúčinenie prišlo pre všetkých.“

A kedy to bude? „Nakrúcanie by sme radi uzavreli do konca januára. Potom sa projekt presúva do Prahy, pretože väčšinu postprodukcie zabezpečuje český koproducent Negativ. Distribučná premiéra závisí od festivalového uvedenia filmu. Zázrak by sme radi uviedli do slovenských kín čo najskôr po jeho festivalovej premiére,“ prezradil mi Marko Škop. Na Slovensku už dlhé roky čakáme na každý nový film ako na zázrak. Tentoraz máme istotu, že (česko) slovenský *Zázrak* do našich kín určite príde. ◀

Projekt 100 mal 16-tisíc divákov

Sedemnásť ročník najväčšej nekomerčnej putovej prehliadky Klubového filmu na Slovensku Projekt 100 sa skončil posledným decembrovým dňom. Jeho desať výnimočných celovečerných filmov a jedna krátka snímka putovali od 8. septembra 2011 po 41 filmových kluboch a kinách v 33 mestách po celom Slovensku. Počas štvormesačného obdobia ich videlo na takmer 600 predstaveniach vyše 16-tisíc divákov. Najnavštevovanejším filmom prehliadky sa stala dráma *Melancholia* Larsa von Triera, na druhom mieste sa v návštevnosti umiestnila adaptácia Murakamiho románu *Nórske drevo* v réžii Anga Hung Trana a na tretej priečke sa umiestnil *Turínsky kôň* Bélu Tarra, ktorý získal Strieborného medveďa na Berlinale 2011. „Z pohľadu návštevnosti je Projekt 100 od roku 2009 stále na vzostupe. Tento ročník mal až o 23 percent vyššiu návštevnosť, zaznamenali sme dokonca významný medzník – miliónteho diváka v doterajšej histórii sedemnástich ročníkov prehliadky. Naša stabilná divácka základňa priaznivcov vo filmových kluboch a artkinách po celom Slovensku nás mimoriadne teší a motivuje,“ hodnotila aktuálny ročník prehliadky Silvia Dubecká, riaditeľka kancelárie ASFK. V tejto súvislosti zároveň však upozornila na nepriaznivú skutočnosť, ktorou je klesajúca finančná podpora z verejných zdrojov, čo ohrozuje samotnú existenciu prehliadky. ▶ www.asfk.sk

V predajni Klapka.sk vedú slovenskí tvorcovia

Predajňa Slovenského filmového ústavu (SFÚ) Klapka.sk sa za štyri roky svojej existencie etablovala v povedomí všetkých záujemcov o dobrú filmovú literatúru a film, o čom svedčia aj výsledky predajnosti za uplynulý rok. Najpredávanejšími produktmi sa v Klapka.sk vlani stali publikácia *Viktor Kubal. Filmár – výtvarník – humorista* autora Rudolfa Urca a DVD s Jakubiskovým filmom *Perinbaba*. V rebríčku

predaných publikácií po Urcovej monografii nasleduje publikácia *Filmové profily* Renáty Šmatlákovej a Martina Šmatláka, tretím najpredávanejším titulom sa stala kniha Andreja Arseňjeviča Tarkovského *Krása je symbolom pravdy*. Prvú pätku dopĺňajú ešte publikácia *Elo Havetta* a Lotmanova *Semiotika filmu a problémy filmovej estetiky*. V oblasti predaja DVD si návštevníci predajne s veľkým náskokom kupovali najviac nosiče s filmom *Perinbaba*, po nej zaujali snímky *Skalni v ofsajde* Jána Lacka, *Medená veža* Martina Hollého a svojich fanúšikov si našli aj DVD *Rodná zem* Josefa Macha, *Pacho, hybský zbojník* Martina Ťapáka a *Jánošík I, II* Paľa Bielika.

▶ www.klapka.sk

▶ uwe

Partner slovenského filmu po druhýkrát

Slovenská filmová a televízna akadémia (SFTA) na konci uplynulého roka informovala o svojich pripravovaných aktivitách. Jednou z nich je aj projekt podpory distribúcie slovenských filmov Partner slovenského filmu, ktorý bude fungovať aj v roku 2012. Jeho cieľom je pomôcť dlhometrážnym slovenským filmom pri ich uvádzaní do kinodistribúcie. Za projektom, ktorý funguje od júla 2010 stoja okrem vyhlasovateľa SFTA aj ďalšie dva subjekty, a to TV JOJ a Heineken Slovensko. Prvým slovenským filmom, ktorý získal podporu na distribúciu, bol dokument Pavla Barabáša *Mongolsko – V tieni Džingischána*, ďalšími podporenými filmami v minulom roku boli *Marhuľový ostrov* Petra Bebjaka, *Cigán* Martina Šulíka, *Dom* Zuzany Liovej, *Lóve* Jakuba Kronera, *Občiansky preukaz* Ondreja Trojana, *Lidice* Petra Nikolaeva, *Trou de Fer – Železná diera* Pavla Barabáša a *Viditeľný svet* Petra Krišťúfka, čo je spolu deväť filmov. V roku 2012 platia rovnaké podmienky podpory a desiatim producentom, ktorí ich splnia, bude poskytnutá finančná podpora vo výške šesťtisíc Eur na pokrytie distribučných nákladov spojených s kinodistribúciou a zároveň mediálna televízna podpora kinodistribúcie. Presné podmienky producenti nájdu na ▶ www.sfta.sk

▶ uwe

Hlavný mužský predstaviteľ Robert Roth (Roby) • FOTO: Artileria

MEDIA Desk Slovensko informuje...

V pondelok 13. februára 2012 sa v berlínskom hoteli Marriot počas Berlinale a filmového trhu European Film Market uskutoční každoročne organizovaný Informačný deň MEDIA. Počas celého dňa budú zástupcovia programu MEDIA informovať o vyhlídkach novej generácie programu MEDIA, platnej v ďalšom programovacom období 2014 – 2020. Ako sme už informovali, MEDIA bude od roku 2014 súčasťou (spolu s programom Kultúra) nového programu Kreatívna Európa s navrhovaným rozpočtom 1,8 miliardy Eur, z toho 900 miliónov Eur pre program MEDIA (celý rozpočet je momentálne v Európskom parlamente). Nová podoba programu MEDIA bude celkom určite vychádzať zo štruktúry existujúceho programu, ale niektoré modifikácie sú už celkom zreteľné (napríklad posuny v schémach, podporujúcich vývoj projektov). Vstup do sály pre zástupcov jednotlivých spoločností je voľný, ale vzhľadom na jej obmedzenú kapacitu je nevyhnutné informovať národnú kanceláriu MEDIA Desk. ► www.mediadeskslovakia.eu

► vs

Aktuálne uzávierky Audiovizuálneho fondu

Vo februári sú aktuálne tri uzávierky výziev Audiovizuálneho fondu (AVF). Prvou z nich je uzávierka Výzvy 3/2012, ktorá je zameraná na podprogram 1.4 pre debuty do 30 minút, školské diela a iné audiovizuálne diela, primárne určené pre verejné šírenie prostredníctvom internetu, mobilnej komunikácie, DVD distribúcie, ako súčasť multimediálnych diel a podobne. Projekty patriace do tohto podprogramu je možné prihlásiť do **13. februára 2012**. Do Výzvy 3/2012 spadá aj uzávierka podprogramov 1.1 až 1.3, týkajúca sa produkcie hraných, animovaných

a dokumentárnych filmových a televíznych diel, ktorá vyprší **27. februára 2012**. Tretou aktuálnou je uzávierka Výzvy 1/2012, ktorá sa týka podprogramov 2.2.1 a 2.2.2 – festivalov a podujatí, ktoré sa uskutočnia v roku 2012. Stanovená je na **15. februára 2012**. ► www.avf.sk

► uwe

Visegrad Exchange Forum po druhýkrát

Počas 11. MF animovaných filmov AniFest 2012, ktorý sa uskutoční na prelome apríla a mája v českých Tepliciach, sa už po druhýkrát bude konať pitching námetov krátkometrážnych animovaných filmov Visegrad Exchange Forum. Účasť je otvorená pre mladých filmárov s projektmi, ktoré majú spojitost s regiónom V4. Porota zložená zo zahraničných profesionálov vyberie na pitchingu najlepší projekt, ktorý získa finančnú odmenu 1000 Eur, určenú na podporu ďalšej realizácie filmu. AniFest prijíma projekty filmov kratších ako 30 minút, ktoré majú producenta. Uzávierka je **28. februára 2012**.

► www.anifest.cz

► uwe

► www.csfilm.cz, www.filmpost.cz

Televízia českých a slovenských filmov Slovenské pondelky 2012

6. február 2012

20.00 ► **Brehy nehy**, r. F. Fenič, 1982, 71 min.

22.00 ► **Let asfaltového holuba**, r. V. Balco, 1990, 90 min.

13. február 2012

20.00 ► **Lev Tolstoj I a II**, r. S. A. Gerasimov, 1984, 161 min.

20. február 2012

20.00 ► **Pasca**, r. S. Párnický, 1981, 80 min.

22.00 ► **Rosnička**, r. Ľ. Filan, 1979, 84 min.

27. február 2012

20.00 ► **Dávajte si pozor!**, r. J. Heriban, J. Slovák, 1990, 105 min.

22.00 ► **322**, r. D. Hanák, 1969, 94 min.

Zmena programu vyhradená!

CHARACTER – Film Development Association Vás pozýva na

WORKSHOP MINIFÓRUM 2012 MARKETING A PREZENTÁCIA FILMOVÉHO DIELA ZAMERANÝ NA STRATÉGIE FILMOVÉHO MARKETINGU A PREZENTÁCIE AUDIOVIZUÁLNEHO PROJEKTU

23. – 24. 2. 2012 FTF VŠMU Svoradova 2, Bratislava

LEKTORI:

Jean Luc Ormières, FR – nezávislý producent, zakladateľ VoD platformy UniversCiné

Tomáš Vaverka, CZ – režisér, kameraman, fotograf a grafický dizajnér

Marta Lamperová, SR – vedúca Katedry produkcie FAMU Praha

Ludmila Machatsová, SR – lektorka a trénerka profesionálnych mediálnych tréningov a prezentačných techník

Termín pre podanie prihlášok je predĺžený do 15. 2. 2012.

Vstup na prednášky je pre odbornú verejnosť, novinárov a študentov zdarma.

Informácie pre účastníkov programu a prihlášku nájdete na www.character-fda.eu.

Organizátori - kontakty:

Marta Lamperová, marta@character-fda.eu

Barbara Janisová Feglová, boruska@character-fda.eu

Organizátor

CHARACTER
FILM DEVELOPMENT ASSOCIATION

Realizované s finančnou podporou

avf AUDIO
VIZUÁLNY
FOND

Partner podujatia

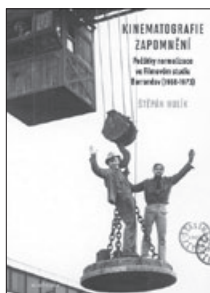

**Čvančara, Miroslav,
Čvančara, Jaroslav:
Zaniklý svět stříbrných pláten. Po stopách pražských biografů**

(Academia, Praha 2011, 597 strán)

Výpravná publikácia s množstvom obrazového materiálu zaznamenáva vývoj filmového premietania a kín vo svete i v Čechách od prvých pokusných projekcií až po zoštatnenie kinematografie. Jej obsahom je všetko, čo s týmto vývojom súvisí, vrátane vývoja techniky, experimentov so zvukom, farbou a formátom, problémov s cenzúrou i distribúciou a ich previazanosti s hospodárskou a politickou situáciou. Jadro knihy tvorí zasvätený pohľad na dnes už, žiaľ, zaniknutý fascinujúci svet starých pražských kín. Záverečná časť je venovaná tvorcom, hercom a prelomovým filmom, „bez ktorých by neexistovali kiná ani zážitky mnohých generácií“. Kniha dlhoročného barrandovského premietateľa Miroslava Čvančaru a jeho brata Jaroslava je pestrou mozaikou zaujímavých faktov a údajov a zároveň je pocťou filmu a miestam, ktoré s ním boli desiatky rokov nerozlučne späté, a ktorých je v mnohých prípadoch posledným dokladom existencie.

**Hulík, Štěpán:
Kinematografie zapomnění. Počátky normalizace ve filmovém studiu Barrandov (1968 – 1973)**

(Academia, Praha 2011, 475 strán)

Publikácia zaznamenáva udalosti prelomového obdobia konca reformného roku 1968 a začiatkov normalizácie vo filmovom štúdiu Barrandov. Autor si všímanien trezorové filmy, ale aj nedokončené snímky a nerealizované autorské zámery, rovnako ako tituly, typické pre prvé obdobie normalizácie. Venuje sa výmene vedenia, previerkam i personálnym a ideovým zmenám v dramaturgii a spôsobu, akým sa jednotliví tvorcovia snažili s novou situáciou vyrovnáť. Okrem toho kniha prináša i reprodukcie originálnych dokumentov z barrandovských archívov a rozhovory s dramaturgičkou Marcelou Pittermannovou, režisérmi Ladislavom Helgem, Jurajom Herzom a Antonínom Kachlíkom, vedúcimi produkcie Janom Balzerom a Karlom Kochmanom, a na záver i s bývalým ústredným riaditeľom Československého filmu Jiřím Puršom, ktorý túto funkciu zastával od roku 1969 až do svojho odchodu do dôchodku v roku 1988.

**Štoll, Martin:
1. 5. 1953. Zahájení televizního vysílání. Zrození televizního národa**

(Havran, Praha 2011, 209 strán)

Kniha Martina Štolla je zaujímavým pohľadom na obdobie vzniku televízneho vysielania v Československu a na desaťročia úsilia, ktoré tomuto významnému kroku predchádzali. Hoci podoba bezprostredných začiatkov televízie, ako ju poznáme od 50. rokov minulého storočia, je pomerne známa, už menej prebádané, no o to zaujímavejšie sú dlhotrvajúce snahy, siahajúce až do obdobia prvej republiky. Už v 30. rokoch bol potenciál televízneho vysielania predmetom záujmu odborníkov i rádioamatérov, ktorý ešte zosilnel v období 2. svetovej vojny, kedy si bojujúce strany uvedomovali nesporný vojenský potenciál tohto objavu. K zásadným zmenám smerovania prišlo po konci vojny a neskôr po februári 1948. Okrem informácií z obdobia televíznej prehistórie však publikácia ponúka i zaujímavé poznatky o tom, ako vyzeral onen pamätný deň začiatku vysielania, i televízny program v prvých mesiacoch existencie fenoménu, ktorý patrí k najvýraznejším objavom 20. storočia.

**Dudková, Jana:
Slovenský film v ére transkulturality**

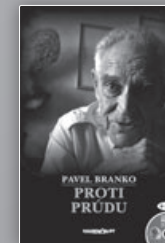
(Občianske združenie Vlna / Drewo a srd, Bratislava 2011, 197 strán)

Ďalšia filmová publikácia Jany Dudkovej, autorky monografií, venovaných Emirovi Kusturicovi a srbskému filmu 90. rokov minulého storočia, sa zaoberá súčasnou slovenskou kinematografiou. Zaujíma ju predovšetkým spôsob, akým sa v slovenskom filme odrážajú zmeny v chápaní národnej identity v ére, kedy už nielenže nie je aktuálne pôvodné chápanie národných kinematografií, ale i multikulturalita začína byť čoraz viac nahrádzaná transkulturalitou. Jednotlivé štúdie v knihe tak prezentujú slovenskú kinematografiu po roku 1989 ako zrkadlo politických, spoločenských a kultúrnych zmien nielen v rámci krajiny, ale aj v širšom medzinárodnom kontexte (vznik samostatnej Slovenskej republiky, vstup do Európskej únie, atď.). V knihe tak nájdeme štúdie venované Martinovi Šulíkovi, kríze identity, sebakolonizačným aspektom v slovenskej kinematografii i medzikultúrnemu monológu.

**NAJPREDAVANEJŠIE PUBLIKÁCIE A DVD NOSIČE
V PREDAJNI SFÚ ► JANUÁR 2012**

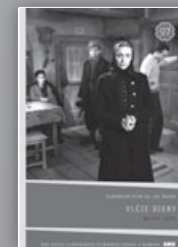
KNIŽNÉ PUBLIKÁCIE

1. Pavel Branko: Proti prúdu + DVD Hrdina našich čias, r. Zuzana Piussi (Marenčin PT a SFÚ, Bratislava)
2. Miroslav Urban: Filmová laboratoř (Filmová a televízna fakulta AMU, Praha)
3. Renáta Šmatláková – Martin Šmatlák: Filmové profily (SFÚ, Bratislava)

AUDIOVIZUÁLNE NOSIČE

1. DVD Vlčie diery, r. Paľo Bielik (SFÚ a Petit Press, Bratislava)
2. DVD Kapitán Dabač, r. Paľo Bielik (SFÚ a Petit Press, Bratislava)
3. DVD Rodná zem, r. Josef Mach (SFÚ a Petit Press, Bratislava)

Predajňa Klapka.sk vo februári ponúka dve mimoriadne akcie:

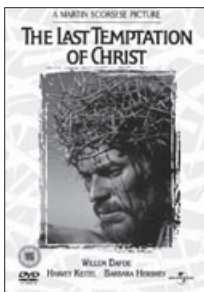
Každý záujemca pri nákupe nad 10 Eur dostane ako bonus zdarma publikáciu Filmové profily alebo DVD s filmom Kapitán Dabač Paľa Bielika.

Každý záujemca, ktorý si v predajni Klapka.sk a v Kine Lumière zakúpi februárové číslo mesačníka Film.sk, získa ako bonus zdarma DVD s filmom Krvavá pani Viktora Kubala.

PREDAJŇA KLAPKA.SK ROZŠIRUJE OTVÁRACIE HODINY:
Pondelok / Piatok 9.00 – 17.00 h.
Utorok / Streda / Štvrtok 10.00 – 18.00 h.

KLAPKA.SK, Grösslingová 43, 811 09 Bratislava
www.klapka.sk

Posledné pokušie Krista (H.C.E.)

Román Nikosa Kazantzakisa kacírsky fabuluje o udalostiach popísaných v Novom zákone o živote Ježiša Krista. Táto kontroverzná konštrukcia prirodzene neostala cirkvou nepovšimnutá a masové protesty sprevádzali aj samotnú realizáciu a následné uvedenie Scorseseho adaptácie tohto románu do kín v roku 1988. S odstupom vyše dvoch desaťročí od vzniku filmu a po opadnutí najsilnejšej vlny odporu a pobúrenia zo strany cirkvi i veriacich, vystupuje do popredia v podstate umiernené dielo, filozofujúce o údele osobnosti s poslaním. Konfrontácia ľudskej a božskej podstaty človeka, neustále pochybnosti o predurčenosti svojho osudu, spochybňovanie negatívnej postavy ako nositeľa zla. Tieto prvky režisárskej vízie nie sú len lacnou provokáciou, ale vyvolávajú skôr otázky, ktoré trápia ľudstvo už minimálne dvetisíc rokov. V poradí druhé vydanie *Pokušenia...* na DVD opäť neobsahuje žiadne bonusy. Oproti titulkom však pribudol k českej podpore aj dabing.

Čakaj, kým sa zotmie (Magic Box)

Dvaja kvalitní herci a byt. Na napínavý triler by to mohlo byť dosť málo, ale zdanie tento-krát klame. Zhodou náhoda sa bábkina plná heroína dostane pri predávaní tovaru do nesprávnych rúk. Cesta zločincov je jasná a drogu vystopujú až do bytu Susy, mladej ženy, ktorá vyzerať by pomerne ľahkou prekážkou, nakoľko je slepá. Jej inštinkt prežiť sa ale ukáže byť silnejší než zločinci, ktorí ju kvôli droge začnú terorizovať. Pomerne jednoduchý námet adaptoval v roku 1967 podľa rovnomennej divadelnej hry Fredericka Knotta remeselný zdatný režisér niekoľkých bondoviek Terence Young. Minimalistický prístup, ktorým ho obmedzovala divadelná predloha, pretavil do napínavej hry mačky s myšou. Šťastnú ruku mal aj pri výbere hlavných predstaviteľov (Audrey Hepburn, Alan Arkin), ktorí okrem stupňujúceho sa napätia zvládli aj psychologickú – hoci v rámci žánru zjednodušenú – drobnokresbu a svižné dialógy, dodávajúce komornej atmosfére filmu výpravný rozmer. Oproti pôvodnému vydaniu s bonusmi pridal distribútor na DVD iba český dabing.

Okupácia v 26 obrazoch (Levné knihy)

Okupácia v 26 obrazoch z roku 1978 je film absolventa pražskej FAMU Lordana Zafranoviča, ktorý tvorí prvú časť tzv. vojnovnej trilógie (ďalej *Pád Talianska* a *Večerné zvony*). Prostredníctvom príbehu troch priateľov dospievajúcich v silnejúcom ustašovskom režime na území bývalej Juhooslávie, ergo Chorvátska, približuje divákovi podstatu naturelu jeho obyvateľov a konfrontuje ich nespútanú a temperamentnú povahu s diktatúrou potláčajúcou akúkoľvek empatiu a individualizmus. Približne prvá polovica filmu predstavuje hlavných hrdinov vo víre ich bežných životov a každodenných menších či väčších „bojov“ proti nude. Druhá polovica – s vypuknutím vojny – rozdeľuje ich cesty, ktoré sa postupne a osudovo pretnú, aby konfrontovali ich všedné masky s ich skutočnými tvármi a charaktermi. Vydavateľ tentokrát siahol k zremastrovanému a anamorfnému prepisu, doplnenému českými titulkami.

► Jaroslav Procházka

Wallace a Gromit (H.C.E.)

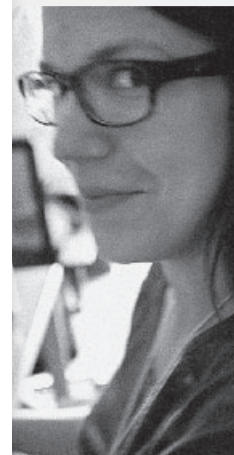
Štyri príbehy fenomenálneho britského animátora Nicka Parka umiestnil distribútor na dva samostatné DVD nosiče. Ten prvý obsahuje cca 30-minútové filmy *O chĺpok* a *Cesta na mesiac*. Na druhom ostalo miesto pre filmy *Nesprávne nahavice* a *Otázka bochníku a smrti*. Namiesto klasickej alebo digitálnej animácie vstúpil Nick Park na pôdu klasického bábkového filmu a napriek značnej námahe s realizáciou tohto typu filmu vytvoril pôsobivé, flexibilné a zábavné postavičky (v tomto prípade psa a jeho pána), ktoré navyše čerpajú výhody kvalitného scenára, a ten do posledného vtípného detailu dokážu využiť s pomerne úspornou slovnou zásobou. V povinnej českej výbave diskov absentujú titulky a zastúpenie má iba dabing. Našlo sa však miesto na zopár bonusov, ktoré tvoria krátky, približne dvojminútový skeč s ústrednou „plastelinovou“ dvojicou.

(vedúci Mediatéky SFÚ)

spisovateľka a scenáristka Zuzka Kepplová

Teším sa, že po vianočných a novoročných ohlasoch čaká môj prozaický debut *Buchty švabachom dotlač*. V knihe som pracovala s témami, ktoré ma zaujali ešte na VŠMU, no s výsledným scenárom som nebola celkom spokojná. Ďalšie štúdium mi pomohlo tieto témy lepšie pomenovať, a snáď ich aj zľahka uchopiť kritickou optikou. Tento rok budem dokončovať dizertačnú prácu na budapeštianskej CEU, mesačne písať do *Romboidu* a ďalej cez útvary poviedky rozmýšľať o téme pre väčší celok. A s Máriou Modrovich plánujeme kurzy tvorivého a akademického písania pre širokú verejnosť.

animátorka Michaela Čopíková

V novembri sme pod značkou Ové Pictures odpremierovali animovaný film *Dust and Glitter*, ktorý začína cestovať na zahraničné festivaly a čoskoro by sme ho chceli dostať aj do domácej kinodistribúcie. V súčasnosti chystáme aj premiéru textilného stop-motion príbehu v podobe hudobného klipu pre Janu Kirschnera, vytvorili sme ho spoločne s Veronikou Obertovou. Obe s ďalšími autormi pracujeme aj na celovečernom poviedkovom animovanom filme podľa rozprávok Pavla Dobšinského. Verím, že na tento projekt nájdeme dostatok financií a energie.

režisér Vlado Struhár

V prvom rade pokračujem vo vývoji filmárskeho softvéru, ktorý zaznamenal celosvetový úspech. V minulom roku sa QTAKE HD ako 2D/3D video assist systém používal pri nakrúcaní áčkových filmov *Hugo* a *jeho veľký objav* Martina Scorseseho, *Captain America: Prvý Avenger* Joa Johnstona, *Hobbit* Petra Jacksona, *Lincoln* Stevena Spielberga, *Prometheus* Ridleyho Scotta a ďalších. Čo sa týka režijnej tvorby, s kolegami z AVI Studia pripravujeme celovečerný film – čiernu gangsterskú komédiu. Momentálne je v štádiu hľadania koproducentov na Slovensku a v Čechách.

20. 2.
Osamelosť prvočísle, r. S. Costanzo, Tal./Nem., 2010, 118 min. (17.30)
Alois Nebel, r. T. Luňák, ČR/Nem./SR, 2011, 85 min. (18.00)
Banksy – Exit Trough The Gift Shop, r. Banksy, VB/USA, 2010, 86 min. (20.00)
Ifigénia, r. M. Kakojannis, Gréc., 1977, 124 min. (20.30)
21. 2.
Melancholia, r. L. von Trier, Dán./Švéd./Franc./Nem./Tal., 2011, 130 min. (17.30)
Alois Nebel, r. T. Luňák, ČR/Nem./SR, 2011, 85 min. (18.00)
Osamelosť prvočísle, r. S. Costanzo, Tal./Nem., 2010, 118 min. (20.00)
Banksy – Exit Trough The Gift Shop, r. Banksy, VB/USA, 2010, 86 min. (20.30)
22. 2.
Muži revolúcie, r. Z. Piusi, SR, 2012, 65 min. (17.30)
Alois Nebel, r. T. Luňák, ČR/Nem./SR, 2011, 85 min. (18.00)
Banksy – Exit Trough The Gift Shop, r. Banksy, VB/USA, 2010, 86 min. (20.00)
Osamelosť prvočísle, r. S. Costanzo, Tal./Nem., 2010, 118 min. (20.30)
23. 2.
Chlapčica, r. C. Sciamma, Franc., 2011, 84 min. (17.45)
Alois Nebel, r. T. Luňák, ČR/Nem./SR, 2011, 85 min. (18.00)
Nic proti ničemu, r. P. Marek, ČR, 2011, 98 min. (19.30)
Kino Ikon Plus: Vrahovia poriadku, r. M. Carné, Franc./Tal., 1971, 107 min. (20.30)
24. 2.
Imaginárne lásky, r. X. Dolan, Kan., 2010, 97 min. (17.30)
Alois Nebel, r. T. Luňák, ČR/Nem./SR, 2011, 85 min. (18.00)
Nic proti ničemu, r. P. Marek, ČR, 2011, 98 min. (20.00)
Mama Gogo, r. F. T. Fridriksson, Isl./Nór./Švéd./Nem./VB, 2010, 88 min. (20.30)
25. 2.
Alois Nebel, r. T. Luňák, ČR/Nem./SR, 2011, 85 min. (17.30)
Mama Gogo, r. F. T. Fridriksson, Isl./Nór./Švéd./Nem./VB, 2010, 88 min. (18.00)
Nic proti ničemu, r. P. Marek, ČR, 2011, 98 min. (20.00)
Imaginárne lásky, r. X. Dolan, Kan., 2010, 97 min. (20.30)
26. 2.
Mama Gogo, r. F. T. Fridriksson, Isl./Nór./Švéd./Nem./VB, 2010, 88 min. (17.30)
František Jurišič – výber z animovanej tvorby (18.00)
Nic proti ničemu, r. P. Marek, ČR, 2011, 98 min. (20.00)
Imaginárne lásky, r. X. Dolan, Kan., 2010, 97 min. (20.30)
27. 2.
Nic proti ničemu, r. P. Marek, ČR, 2011, 98 min. (17.30)
Alois Nebel, r. T. Luňák, ČR/Nem./SR, 2011, 85 min. (18.00)
Dvojaký život Veroniky, r. K. Kiesłowski, Franc./Pol., 1991, 98 min. (20.00)
Nora, r. J. Losey, VB/Franc., 1973, 104 min. (20.30)
28. 2.
Nic proti ničemu, r. P. Marek, ČR, 2011, 98 min. (17.30)
Rembrandtova Nočná hliadka, r. P. Greenaway, VB/Poľ./Kan./Hol., 2007, 139 min. (18.00)
Turínsky kôň, r. B. Tarr, Franc./Mad./Nem./Švajč., 2011, 146 min. (20.00)
Alois Nebel, r. T. Luňák, ČR/Nem./SR, 2011, 85 min. (20.30)
29. 2.
Nic proti ničemu, r. P. Marek, ČR, 2011, 98 min. (17.30)
Alois Nebel, r. T. Luňák, ČR/Nem./SR, 2011, 85 min. (18.00)
Muži revolúcie, r. Z. Piusi, SR, 2012, 65 min. (20.00)
Melancholia, r. L. von Trier, Dán./Švéd./Franc./Nem./Tal., 2011, 130 min. (20.30)

(ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!)

pripravila ► Eva Michalková

FEBRUÁR 2012

3. 2. 1922 **Andrej Lettrich** – režisér, scenárista (zomrel 7. 9. 1993)
4. 2. 1922 **František Hudek** – herec (zomrel 9. 6. 1982)
8. 2. 1912 **Šimon Jurovský** – hudobný skladateľ (zomrel 8. 11. 1963)
8. 2. 1942 **Jozef Ciller** – scenograf, kostýmový výtvarník
9. 2. 1917 **Eugen Mateička** – režisér, scenárista (zomrel 6. 10. 1996)
9. 2. 1962 **Zuzana Tlučková** – herečka
11. 2. 1927 **Anton Baláž** – herec (zomrel 1. 1. 1997)
12. 2. 1907 **Jozef Kot st.** – filmový organizátor (zomrel 10. 5. 1985)
12. 2. 1912 **Josef Míček** – kameraman (zomrel 21. 1. 1957)
12. 2. 1922 **Erna Suchánová** – scenáristka
14. 2. 1942 **Stanislav Možný** – vedúci výpravy
16. 2. 1907 **Dobroslav Chrobák** – spisovateľ (zomrel 16. 5. 1951)
18. 2. 1942 **František Jurišič** – animátor, režisér
25. 2. 1922 **Pavol Bauma** – filmový pracovník (zomrel 7. 6. 2010)
25. 2. 1927 **Alexander Pallós** – zvukový majster (zomrel 5. 6. 1989)
26. 2. 1947 **Jirko Fojtík** – kameraman
28. 2. 1922 **Alexander Kuzma** – vedúci výroby
29. 2. 1932 **Viliam Roháček** – herec (zomrel 8. 2. 2008)

zdroj: Kalendar filmových výročí 2012 ■ Interná publikácia Slovenského filmového ústavu (SFÚ) ■
 ► zostavila **Renáta Šmatlíková**

FILMOVÉ FESTIVALY A PREHLIADKY NA SLOVENSKU V ROKU 2012

Frejm – Multimediálny festival študentskej tvorby

(4. ročník, 19. – 30. 3. 2012, Trnava)

Festival Frejm nadväzuje na dlhoročnú tradíciu rovnomenných prehliadok filmov študentov Fakulty masmediálnej komunikácie (FMK) Univerzity sv. Cyrila a Metoda (UCM) v Trnave. Od roku 2009 sa koná ako multižánrové podujatie, ktoré sa venuje nielen filmom, ale aj fotografii, hudbe, literatúre a dizajnu. Cieľom festivalu je vytvoriť príležitosti pre kultúrnu a umeleckú realizáciu aktívnych študentov. Tí sa môžu zapojiť do celého radu aktivít. Medzi najúspešnejšie z nich patria Súťaž nových filmov a výstava fotografií FotoFrejm. Víťazné snímky študentov FMK sú následne zasielané na rôzne filmové festivaly a prehliadky doma i v zahraničí. Študenti UCM môžu poselať prihlášky na festival do 16. 3. 2012.

► **KONTAKT:** Fakulta masmediálnej komunikácie UCM v Trnave, Nám. J. Herdu 2, 917 01 Trnava
 tel.: +421 33 590 526, e-mail: festival@frejm.sk (Michal Klembara), www.frejm.sk

Febiofest – Medzinárodná prehliadka filmu, televízie a videa

(19. ročník, 30. 3. – 25. 4. 2012, 8 miest na Slovensku)

Febiofest je podujatie sústredené na prezentáciu novínok a významných diel slovenskej a českej kinematografie. Jednou z dominantných sekcií prehliadky je sekcia Nový český a slovenský film. Súčasťou prehliadky sú však aj profilové sekcie výnimočných slovenských i svetových režisérov a programovú skladbu obohacujú pozoruhodné snímky európskej a svetovej kinematografie, ocenené na najprestížnejších filmových festivaloch. Febiofest sa suverénne etabloval medzi najdôležitejšie filmové podujatia na Slovensku, pretože komplexne oboznamuje širokú verejnosť so súčasnou národnou kinematografiou v konfrontácii s archívnymi dielami a s produkciou ostatných európskych krajín.

► **KONTAKT:** Asociácia slovenských filmových klubov, Brnianska 33, 811 04 Bratislava,
 tel.: +421 2 5465 2018, e-mail: asfk@asfk.sk (Silvia Dubecká), www.febiofestsk.sk

FIFFBA – Medzinárodný festival frankofónneho filmu Bratislava

(13. ročník, apríl 2012, Bratislava)

Medzinárodný festival frankofónneho filmu Bratislava FIFFBA je prehliadkou súčasnej kinematografie frankofónnych krajín. Každoročne prináša kvalitné a inšpiratívne filmy s ambíciou odzrkadľovať aktuálne trendy a fenomény svetovej kinematografie, podnecovať rôznorodosť filmovej tvorby a vytvárať priestor na interakciu medzi filmami, ich autormi a slovenskými divákmi.

► **KONTAKT:** FIFFBA, n. o., Bratislavská 57, 841 06 Bratislava, tel.: +421 905 235 917,
 e-mail: info@fiffba.sk (Eva Porubanová), www.fiffba.sk

Envirofilm – Medzinárodný festival filmov o životnom prostredí

(18. ročník, 14. – 19. 5. 2012, Banská Bystrica, Banská Štiavnica, Kremnica, Košice, Krupina, Poltár, Skalica, Zvolen)

Cieľom festivalu je predstaviť a oceniť nové filmy, videoprogramy a televízne programy, ktoré svojím obsahom a umeleckou úrovňou pomáhajú šíriť myšlienky ochrany životného prostredia a prírody. Program festivalu tvorí: medzinárodná súťaž filmov, videoprogramov a TV programov, nesúťažné prehliadky filmov pre rôzne cieľové skupiny, konferencie, odborné a tvorivé semináre, besedy s verejnosťou, večerné programy s filmovými tvorcami, stretnutie festivalových hostí s detskými pacientmi Rooseveltovej nemocnice, výstavy, medzinárodná výtvarná súťaž pre deti a mládež Zelený svet, hry a súťaže pre deti a mládež, detská porota. Leitmotívom festivalu a hlavným zameraním sprievodných programov v roku 2012 sú environmentálne hazardy. Prihlasovať filmy na festival je možné do 16. 2. 2012.

► **KONTAKT:** Slovenská agentúra životného prostredia, Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica
 tel.: +421 48 437 4114, e-mail: envirofilm@sazp.sk (Dagmar Rajčanová), www.envirofilm.sk

DOCsk – Festival dokumentárnych filmov Košice

(3. ročník, 17. – 19. 5. 2012, Košice)

Festival v roku 2012 po prvýkrát vo svojej histórii udelí cenu slovenskému dokumentárnemu filmu. Zároveň predstaví súčasnú slovenskú a svetovú dokumentárnu kinematografiu, spomenie si na začiatky slovenského filmára Paľa Bielika a priblíži experimentálny dokument. Výraznou súčasťou festivalu sa tento rok stáva rozkol medzi hraným a dokumentárnym filmom v podobe mockumentárnych filmov. Okrem zmien v obsahu prechádza festival aj zmenou vo forme prezentácie. Mnoho filmov sa predstaví vo verejnom priestore – v kine pod holým nebom alebo v site-specific prevedení, ktoré zážitok z filmu posúva na novú úroveň.

► **KONTAKT:** Spoločnosť a film, o. z., Kukučínova 2, 040 01 Košice, tel.: +421 905 756 352, +421 944 212 282, +421 910 904 903, e-mail: rampacek@filmdoc.sk (Róbert Rampáček), www.filmdoc.sk

Medzinárodný festival lokálnych televízií

(18. ročník, 12. – 16. 6. 2012, Košice)

Festival má niekoľko častí – súťažnú prehliadku lokálnych televízií, produkčných spoločností a nezávislých autorov o hlavnú cenu „Zlatý zobrák“, nesúťažnú prehliadku najlepších európskych dokumentov určenú pre divákov v kinách a súčasťou festivalu sú aj pracovné stretnutia a kultúrne podujatia. Prihlasovať filmy na festival je možné do 16. 4. 2012.

► **KONTAKT:** Nadácia City TV, Medzinárodný festival lokálnych televízií, Hutnícka 1, 040 01 Košice, tel.: +421 905 966 649, e-mail: festival@festival.sk (Eva Dekanovská), www.festival.sk

Animofest – Medzinárodný festival animovaných filmov stredných škôl

(7. ročník, 14. 6. 2012, Bratislava)

Medzinárodný festival animovaných filmov stredných škôl Animofest je jediný svojho druhu v Európe. Vznikol ako cena riaditeľky SSUŠ animovanej tvorby za najlepší animovaný film. Podujatie poskytuje priestor na prezentáciu mladých animátorov zo Slovenskej republiky i zahraničia. Na festivale každoročne súťažia desiatky filmov z celého sveta, vytvorené študentmi stredných škôl príslušného zamerania. Prihlasovať filmy na festival je možné do 1. 6. 2012.

► **KONTAKT:** SSUŠ animovanej tvorby, Animofest, Vlastenecké nám. 1, 851 01 Bratislava tel.: +421 2 6241 1668, e-mail: uat@uat.sk (Mgr. Viera Zavarčíková), www.uat.sk

Art Film Fest – Medzinárodný filmový festival Trenčianske Teplice – Trenčín

(20. ročník, 15. – 23. 6. 2012, Trenčianske Teplice, Trenčín)

Každoročne organizovaný Medzinárodný filmový festival Art Film Fest sa profiluje ako najväčšia a najdiváckejšia filmová prehliadka na Slovensku s dvoma súťažnými a viac ako desiatimi nesúťažnými sekciami, zameraná na uvádzanie nových a dôležitých diel svetovej i domácej kinematografie, filmologické vzdelávanie a osvetu v podobe workshopov, seminárov a prednášok, predstavovanie a osobné stretnutia významných osobností kinematografického sveta, ako aj na jedinečný sprievodný program v podobe koncertov, vernisáží a happeningov. Tento rok je možné krátke filmy na festival prihlasovať do 31. 3. 2012, dlhometrážne hrané filmy do 15. 4. 2012.

► **KONTAKT:** Art Film Fest, Trnavská 100/II, 821 04 Bratislava, tel.: +421 2 2085 5100, e-mail: info@artfilmfest.sk (Magdaléna Macejková), www.artfilmfest.sk

Bažant Kinematograf – Letné kino na kolesách

(10. ročník, predbežne 20. 6. – 15. 9. 2012, okolo 30 slovenských miest)

Bažant Kinematograf je putovná filmová prehliadka, ktorá sa koná od roku 2003. Počas letných mesiacov po celom Slovensku premieta z dvoch „retroautobusov“ vybavených na profesionálne premietanie 35 mm filmov päť slovenských a českých filmov. Projekcie sa konajú pod holým nebom, prevažne na námestiach v historických centrách väčších miest. Zastávky trvajú 4 až 5 dní a každý večer sa premieta jedenkrát a jeden celovečerný film. Podujatie je istou alternatívou, nie však konkurenciou ku klasickej kinodistribúcii. Predstavuje nové a pripomína aj staršie snímky, reprezentujúce domácu kinematografiu. Vo všetkých prípadoch ide o tituly, ktoré už majú za sebou distribúciu v tradičných kinách. Vstup na všetky projekcie je voľný.

► **KONTAKT:** Public Research, Grösslingová 51, 811 09 Bratislava, tel.: +421 905 639 429, e-mail: lubica@kinematograf.sk (Lubica Orechovská), www.kinematograf.sk

Fest Anča – Medzinárodný festival animovaných filmov

(5. ročník, 28. 6. – 1. 7. 2012, Žilina)

Fest Anča nie je iba klasickou prehliadkou filmov v kinosále, ale multimediálnym open-air podujatím, kde filmy dopĺňajú živá hudba, performance, workshopy, semináre, koncerty a výstava. Alternatívny priestor kultúrneho centra Stanica Žilina-Záriečie spoluvytvára nevšednú atmosféru, kde sa prirodzene nadväzujú medzinárodné kontakty a zároveň búrajú múry medzi publikom a profesionálmi. Dostatočný priestor je venovaný aj prezentácii slovenskej animácie, s cieľom povzbudiť silnejúcu generáciu mladých tvorcov animovaného filmu. Medzinárodná trojčlenná porota udeľuje hlavnú cenu Anča Award. Prihlasovať filmy na festival je možné do 30. 3. 2012.

► **KONTAKT:** Fest Anča, International Animation Festival, Krížna 10, 811 07 Bratislava, tel.: +421 903 554 595, e-mail: dzadza@festanca.sk (Jana Ondíková), www.festanca.sk

HAH (Hraný amatérsky humor) – Celoslovenský festival krátkych humorných filmov s účasťou českých filmových amatérov (22. ročník, 27. – 29. 7. 2012, Dolná Strehová)

Filmový festival HAH je prehliadkou krátkych (do 7 min.) videofilmov zameraných na humor, spoločenskú satiru, paródiu a filmové gagy. Prezentuje tvorbu slovenských a českých filmových amatérov. Prehliadka má súťažný charakter, súběžne je hodnotená divákmi aj porotou. Víťazi získavajú Zlatú, Striebornú a Bronzovú rúru. Festival je zároveň tvorivým stretnutím filmových amatérov, na ktorom získavajú praktické skúsenosti a možnosť vlastnej sebarealizácie pri nakrúcaní krátkych humorných filmov. Prihlasovať filmy na festival je možné do 1. 7. 2012.

► **KONTAKT:** Hontiansko-ipeľské osvetové stredisko, Nám. A. H. Škultétyho 5, 990 01 Veľký Krtíš, tel.: +421 47 483 1465, e-mail: hios@h-ios.sk, (Ivana Lešková), www.h-ios.sk

Letný filmový seminár 4 živly: Hranice

(14. ročník, 9. – 12. 8. 2012, Banská Štiavnica)

Letný filmový seminár 4 živly každoročne ponúka kolekciu celovečerných a krátkych, najmä archívnych filmov na danú tému (štyri živly, kultové filmy, štyri svety, štvrtý rozmer, neviditeľné mestá, revolúcie, premeny tela, hore a dolu, obrazy akcie, zrkadlo, noc, hra). 14. ročník seminára je venovaný téme Hranice. Premieta sa na 35 mm, 16 mm, príležitostne na 8 mm projektoroch a digitálne. Filmy sú doplnené lektorskými úvodmi a prednáškami s medzinárodnou účasťou. Súčasťou seminára sú aj rôzne sprievodné podujatia, koncerty a premietania v netradičných priestoroch (Starý zámok, Botanická záhrada, baňa, kaviarne, námestia).

► **KONTAKT:** štyri živly, Novackého 2, 841 05 Bratislava, tel.: +421 905 199 428, e-mail: 4zivly@gmail.com (Daniela Chlapíková), www.4zivly.sk

Projekt 100 – Putovná prehliadka zo Zlatého fondu svetovej kinematografie

(18. ročník, 6. 9. – 31. 12. 2012, vyše 30 miest na Slovensku)

Projekt 100 je od roku 1995 najväčšou putovnou prehliadkou na Slovensku. Predstavuje mimoriadne filmové diela zo Zlatého fondu svetovej kinematografie a súčasne snímky ocenené na najprestížnejších festivaloch. Jej cieľom je obohatiť slovenskú kinodistribúciu o kvalitné, tzv. artové filmové diela. Projekt 100 je významnou súčasťou filmovej kultúry a najmä vzdelávania na Slovensku. Od polovice septembra do konca decembra sa v kinách a filmových kluboch po celom Slovensku predstaví nová desiatka jedinečných filmov nielen svetovej, ale i slovenskej a českej kinematografie.

► **KONTAKT:** Asociácia slovenských filmových klubov, Brnianska 33, 811 04 Bratislava tel.: +421 2 5465 2018, e-mail: asfk@asfk.sk (Silvia Dubecká), www.asfk.sk

Medzinárodný filmový festival Cinematik Piešťany

(7. ročník, 7. – 13. 9. 2012, Piešťany)

Medzinárodný filmový festival Cinematik Piešťany každoročne prináša dynamicky rozvíjajúce sa významné kultúrne podujatie na Slovensku i v strednej Európe. Jeho dlhodobou stratégiou je orientácia na mladého filmového diváka s dôrazom na rozvíjanie jeho filmovej gramotnosti a tiež vytvorenie medzinárodnej platformy pre prezentáciu a propagáciu slovenského dokumentárneho filmu prostredníctvom novej súťažnej sekcie pod názvom Cinematik.doc, seminárov a diskusných fór na tému dokumentárneho filmu. Prihlasovať filmy na festival je možné do 15. 7. 2012.

► **KONTAKT:** MFF Piešťany, o.z., Bitúnková 23, 900 31 Stupava, tel.: +421 948 445 565, e-mail: info@cinematik.sk (Tomáš Klenovský), www.cinematik.sk

Workshop – Prehliadka tvorby lokálnych TV staníc Slovenska

(14. ročník, 4. – 6. 10. 2012, Dolný Kubín)

Prehliadka tvorby lokálnych TV staníc Slovenska raz ročne prezentuje, mapuje a porovnáva úroveň tvorby lokálnych televízií na Slovensku. Prehliadka je súťažná a jej neoddeliteľnou súčasťou je sprievodný workshop, zameraný na odborný rozbor príspevkov, ktorého cieľom je predovšetkým vzdelávanie novinárov. Hlavným cieľom podujatia je podpora nezávislého šírenia informácií vo všetkých regiónoch Slovenska. Ďalším jeho zameraním je zvyšovanie kvality pri tvorbe a výrobe vysielaných programov v lokálnych televíziách. Televízie, ktoré sú členmi LOToS, môžu prihlasovať príspevky do súťaže do 10. 9. 2012.

► **KONTAKT:** LOToS – spolok lokálnych TV staníc Slovenska, Ul. Prieloztek č. 1, 036 01 Martin
tel.: +421 905 216 471, e-mail: lotos@lotos.sk (Nataša Petrová), www.lotos.sk

Medzinárodný festival horských filmov Poprad

(20. ročník, 10. – 14. 10. 2012, Poprad)

Poslaním festivalu je umožniť každoročnú medzinárodnú súťažnú prehliadku filmových diel orientovaných na spoznávanie športového i každodenného života ľudí v horskom prostredí a diel vyzdvihujúcich krásy horskej flóry a fauny, ďalej na ochranu prírody, životného prostredia a tradičnej kultúry iných národov. Najnovšie horské filmy, od profesionálnych aj amatérskych tvorcov z celého sveta, sú prezentované počas piatich dní a hodnotené medzinárodnou porotou. Okrem filmov festival ponúka divákovi multimediálne besedy s významnými osobnosťami spoločenského a športového života, fotografické výstavy, predmety pre školy, nesúťažné filmy a príležitosti pre rozvoj medzinárodných vzťahov v oblasti kultúry a filmu. Filmy je možné prihlasovať do 15. 7. 2012.

► **KONTAKT:** Horský film Poprad, n. f., Nábřeží Jána Pavla II. 2802/3, 058 01 Poprad
tel.: +421 52 772 1060, e-mail: horskyfilm@slovanet.sk (Mária Hámorová), www.mhff.sk

Ekotopfilm – Medzinárodný festival filmov o trvalo udržateľnom rozvoji

(39. ročník, 15. – 19. 10. 2012, Bratislava a „festival tour“ v novembri a decembri v ďalších mestách)

Festival je zameraný na všetky odvetvia priemyslových, hospodárskych a humánných aktivít človeka s dôrazom na trvalo udržateľný rozvoj ako základný predpoklad existencie ľudstva na Zemi. Tradične sústreďuje najnovšiu špičkovú svetovú audiovizuálnu tvorbu z relevantných oblastí a ponúka ju odbornej a širokej občianskej verejnosti. Filmy na festival je možné prihlasovať do 31. 7. 2012.

► **KONTAKT:** Ekotopfilm, s. r. o., Zudunajská cesta 12, 851 01 Bratislava, tel.: +421 2 6353 0333,
e-mail: ekotopfilm@ekotopfilm.sk (Patrik Guba), www.ekotopfilm.sk

Festival Áčko – Festival študentských filmov

(16. ročník, 16. – 20. 10. 2012, Bratislava)

Festival Áčko je každoročná národná súťažná prehliadka študentských filmov vytvorených na stredných a vysokých školách s audiovizuálnym zameraním. Filmy na festival je možné prihlasovať do 30. 9. 2012.

► **KONTAKT:** Filmová a televízna fakulta VŠMU, Svoradova 2, 811 08, Bratislava
tel.: +421 2 59 303 586, e-mail: ackofestival@gmail.com (Kristína Majorošová), www.ackofestival.sk

MFF Bratislava – Medzinárodný filmový festival Bratislava

(14. ročník, 9. – 15. 11. 2012, Bratislava)

Medzinárodný filmový festival Bratislava prináša najširšiemu okruhu divákov spektrum kvalitných filmov, ktoré patria medzi najvýraznejšie kinematografické počiny aktuálneho filmového roka, prezentuje bohatstvo súčasnej európskej a svetovej kinematografie a ponúka tak príležitosť vidieť filmy, ktoré nie sú v ponuke distribučných spoločností. Dominantnú sekciu v programovej štruktúre tvorí Medzinárodná súťaž prvých a druhých hraných filmov, ktorú posudzujú členovia troch porôt – Medzinárodná porota, porota FIPRESCI a Študentská porota. Program festivalu je rozšírený o ďalšie dve súťažné sekcie – Súťaž dokumentárnych filmov a Súťaž krátkych filmov, obe so samostatnými porotami. Podujatie dlhodobu podporuje slovenský kinematografiu prostredníctvom samostatnej sekcie Made in Slovakia a nadväzuje na päťročnú tradíciu festivalu Forum, ktorého posledný ročník sa uskutočnil v roku 1997. Filmy je možné na festival prihlasovať do 30. 8. 2012.

► **KONTAKT:** Ars Nova, Lovinského 18, 811 04 Bratislava, tel.: +421 2 544 1 0673,
e-mail: iffbratislava@iffbratislava.sk (Veronika Muchová), www.iffbratislava.sk

EUROTOUR Piešťany – Medzinárodná prehliadka hraných a dokumentárnych filmov

(7. ročník, 14. – 16. 11. 2012, Piešťany)

Snahou organizátorov prehliadky je podporovať a rozvíjať všetky aktivity súvisiace s domácim a zahraničným cestovným ruchom a vlastnou aktivitou prezentovať kvalitné dokumentárne filmy o Slovensku. Zámerom je tiež oboznamovať návštevníkov s mimoriadnymi domácimi a zahraničnými dokumentárnymi filmami s tematikou cestovania so zdôraznením kultúrnych tradícií a kultúrnej rozmanitosti Európy. Filmy je možné na festival prihlásiť do 31. 10. 2012.

► **KONTAKT:** Mestské kultúrne stredisko mesta Piešťany, ul. A. Dubčeka 27, 921 34 Piešťany
tel.: +421 337718990, e-mail: kino@fontana-piestany.sk (Jozef Valachovič), www.eurotour.sk

Filmový festival inakosti (FFi) – Medzinárodná prehliadka filmov s gejskou, lesbickou, bisexuálnou a transgender tematikou

(6. ročník, predbežne 14. – 18. 11. 2012, Bratislava)

Filmový festival inakosti je zameraný na prezentáciu svetovej, európskej a domácej kinematografie s tematikou sexuálnych menšín, filmov, ktoré tematizujú rôzne aspekty života gejev, lesbických žien, bisexuálov i transgender ľudí (LGBT menšina). Podujatie nadväzuje na Festival gejských a lesbických filmov, ktorého prvý ročník sa konal v 90. rokoch v Tajove. Celkovo pôjde o jedenásty ročník festivalu svojho druhu na Slovensku, pod názvom Filmový festival inakosti sa uskutoční šiestykrát.

► **KONTAKT:** Iniciatíva Inakosť, Ľudovíta Fullu 3, 841 05 Bratislava, e-mail: press@ffi.sk (Roman Samotný),
zita.hosszuova.ffi@gmail.com, www.ffi.sk

HoryZonty – Festival dobrodružných filmov

(7. ročník, 15. – 17. 11. 2012, Trenčín)

Festival HoryZonty je prehliadkou svetových filmov s dobrodružnou tematikou a súťažným festivalom pre amatérskych československých tvorcov. Okrem filmov podujatie ponúka multimediálne vystúpenia hostí – osobností outdoorového sveta, workshopy, fotovýstavy, fotosúťaže aj netradičné súťažno-zábavné podujatia priamo v srdci Trenčína. Filmy na festival je možné prihlasovať do 10. 9. 2012.

► **KONTAKT:** HoryZonty, o. z., Radlinského 9, 911 05 Trenčín, tel.: +421 903 770 896,
e-mail: info@horyzonty.sk (Mária Dutková), www.horyzonty.sk

Festival Jeden svet – Medzinárodný festival dokumentárnych filmov

(13. ročník, 4. – 9. 12. 2012, Bratislava a „festival tour“ v ďalších 20 mestách na Slovensku)

Jeden svet je najnavštevovanejší festival svojho druhu na Slovensku, ktorý sa stal etablovaným a obľúbeným kultúrnym a vzdelávacím podujatím. Prináša vysoko informatívne a kvalitné dokumentárne filmy zahraničnej a domácej produkcie, týkajúce sa problematiky ľudských práv, globálnej a multikultúrnej spoločnosti. Predstavuje tiež kultúrne podujatie so silným vzdelávacím aspektom (filmy, diskusie, školské projekcie a workshopy). Cieľom festivalu je prostredníctvom projekcií dokumentárnych filmov a následných diskusií vychovávať širokú verejnosť k otvorenej, tolerantnej, empatickej a medzikultúrnej komunikácii a spoločnosti. Prihlasovať filmy na festival je možné do 30. 9. 2012.

► **KONTAKT:** Človek v ohrození, Svoradova 5, 811 03 Bratislava, tel.: +421 2 5542 2254,
e-mail: info@clovekvohrozeni.sk (Nora Beňáková), www.jedensvet.sk

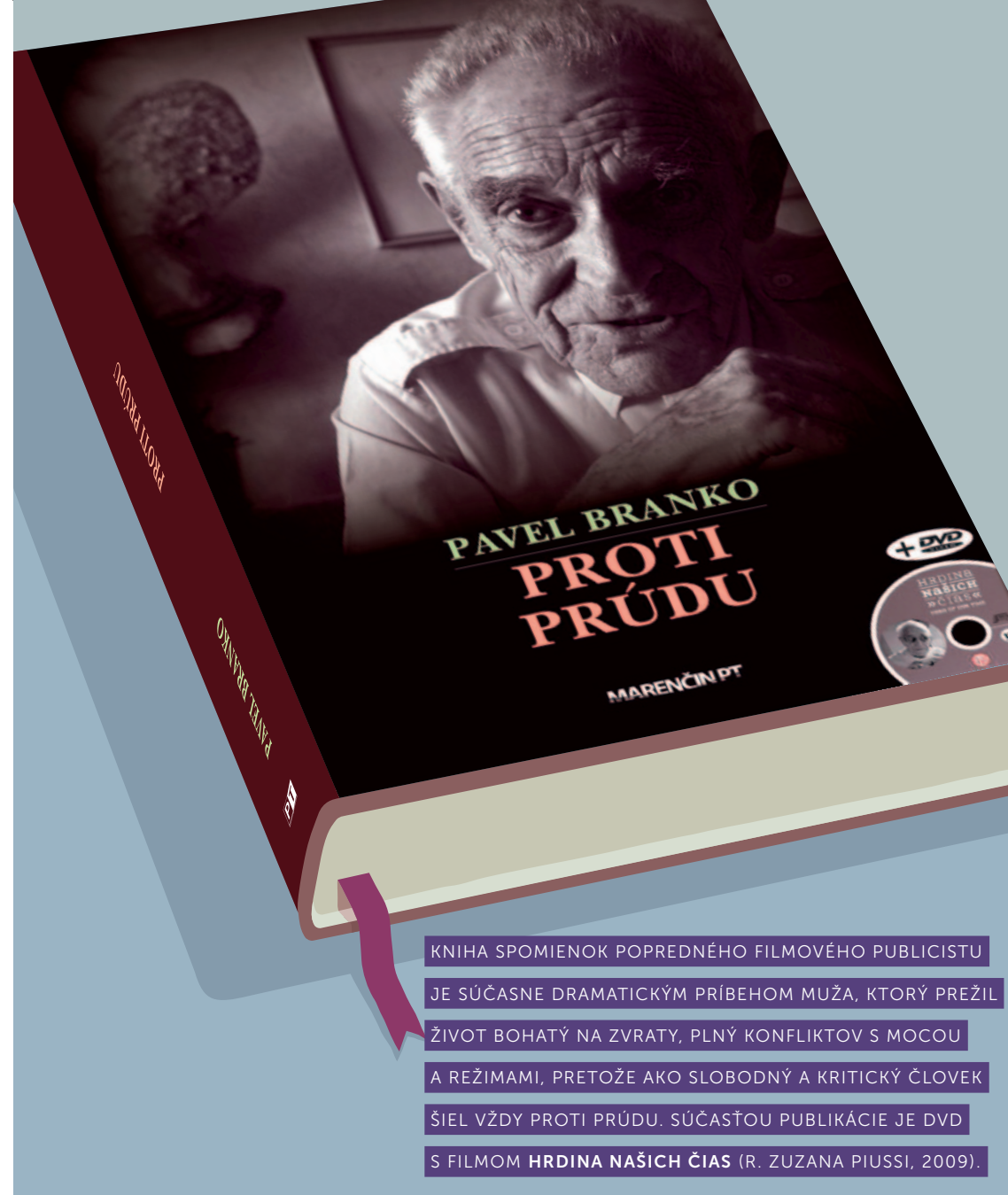
POZN.: súpis neobsahuje podujatia, ku ktorým sme do uzávierky Film.sk nezískali relevantné informácie pre rok 2012: Azyl (www.azyl.sk), Cineama (www.nocka.sk), Hory a mesto (www.horyamesto.sk), VideoAma (www.skse.sk), MAFF (www.maff.sk). V roku 2012 sa nebude konať Medzinárodný filmový festival s pôdohospodárskou a environmentálnou tematikou Agrofilm (www.agrofilm.sk), pretože finančná podpora MPaRV bola poskytnutá na organizáciu medzinárodného kongresu Európskej federácie pre živočíšnu výrobu, neuskutoční sa ani Festival študentských filmov Early Melons (www.earlymelons.com).

Podrobnejšie informácie o filmových festivaloch a prehliadkach na Slovensku nájdete na www.aic.sk. Podujatia sú radené na základe ich predpokladaného dátumu konania.

► **Magdaléna Macejková** (programová koordinátorka MFF Art Film Fest)

- ▶ Sieť kín City Cinemas, ktorú prevádzkuje spoločnosť Tatrafilm, sa 18. decembra 2011 premenovala na Ster Century Cinemas.
- ▶ Film Petra Bebjaka *VoiceS* získal cenu na treťom ročníku portugalského festivalu videa, performance a technológií InShadow. Porota zložená z predstaviteľov tanečných a filmových škôl vyhlásila tanečný snímku *VoiceS* za najlepší zahraničný film festivalu.
- ▶ Najnovší film Stanislava Párnického *Čerešňový chlapec* nakoniec nepôjde do kinodistribúcie. Celovečerný hraný film o populárnom hercovi, ktorý sa po prekonanom infarkte vracia do života, na Nový rok odvysielala Slovenská televízia.
- ▶ Nemecká televízia ARD odvysielala dokument Mateja Mináča *Nickýho rodina* a navrhla ho na cenu CIVIS 2012, ktorá sa udeľuje za integráciu a kultúrnu diverzitu. Mináčov dokument v januári odvysielala aj belgická televízia RTBF a maďarská Duna TV.
- ▶ V multimediálnom projekte Univerzity Karlovej v Prahe *Jan Palach* boli použité zábery z archívu Slovenského filmového ústavu. Web www.janpalach.cz predstavuje životný príbeh študenta, ktorý sa v januári 1969 zapálil na Václavskom námestí na protest proti sovietskej okupácii. Palachov odkaz je predstavený v historických textoch, fotografiách, filmových aj televíznych dokumentoch.
- ▶ V Malackách bolo 12. januára slávnostne otvorené staronové kino Záhoran s modernou digitálnou formou premietania filmov 2D aj 3D. Obyvatelia si tak budú môcť pozrieť nové filmy v digitálnej kvalite vo svojom meste a nebudú musieť za premiérami cestovať do Bratislavy.
- ▶ Dokumentárny film Pavla Barabáša *Pygmejovia - Deti džungle* sa stal najlepším filmom cestovateľského festivalu GO KAMERA, ktorý sa konal v dňoch 12. - 15. januára v Brne. Úspech v Česku dosiahol aj ďalší Barabášov film *Trou de Fer - Železná diera*, ktorý získal Grand Prix na 5. Medzinárodnom festivale outdoorového filmu. Ten od októbra do decembra 2011 putoval po 24 českých mestách.
- ▶ Koprodukčný film Alois Nebel získal na odovzdávaní Cien českej filmovej kritiky cenu za najlepšiu pôvodnú hudbu. Premenil tak iba jedinú z piatich nominácií.
- ▶ V KC Dunaj bola 18. januára hosťom podujatia Reflektor mladá afganská režisérka Alka Sadat, ktorá s divákmi diskutovala o postavení žien v afganskej spoločnosti. Po diskusii nasledovalo premietanie režisérkinho filmu *Polovičný život* na tému nerovných manželstiev mladučkých žien, ktoré sa stávajú obeťami zlého zaobchádzania zo strany manželov.
- ▶ V januári sa konala prezentácia pripravovanej Vysokej školy filmovej tvorby a multimédií v Bratislave, ktorá bude fungovať v priestoroch Strednej súkromnej školy animovanej tvorby na Vlasteneckom námestí.
- ▶ Pri príležitosti nedožitého 90. výročia narodenia významného slovenského herca Júliusa Pántika sa dňa 24. januára premietol v Modrej sále Slovenského inštitútu v Prahe film *Kým sa skončí táto noc*.
- ▶ OZ Different, pôsobiace v Bardejove a jeho okolí, na konci januára otvorilo nezávislé kino Kameň v Bardejove. Pravidelne budú uvádzať dokumentárne filmy, nedeľné predstavenia rozprávok a rodinných filmov a premietania nezávislých filmov nielen pre náročného diváka. Kino Kameň otvoril 26. januára dokument Juraja Lehotského z cyklu *(Ne)chcené deti*.
- ▶ Filmový debut scenáristky a režisérky Zuzany Liovej *Dom* získal jedno z významných ocenení na Medzinárodnom filmovom festivale v Palm Springs. Porota ho ohodnotila ako najlepší zahraničný titul, ktorý nie je uvedený v americkej kinodistribúcii. Na konci januára Liová triumfovala aj na 23. MFF v Terste, odkiaľ si za *Dom* odniesla cenu za najlepší hraný film.

▶ uwe

KNIHA SPOMIENOK POPREDNÉHO FILMOVÉHO PUBLICISTU
JE SÚČASNE DRAMATICKÝM PRÍBEHOM MUŽA, KTORÝ PREŽIL
ŽIVOT BOHATÝ NA ZVRATY, PLNÝ KONFLIKTOV S MOCOU
A REŽIMAMI, PRETOŽE AKO SLOBODNÝ A KRITICKÝ ČLOVEK
ŠIEL VŽDY PROTI PRŮDU. SÚČASŤOU PUBLIKÁCIE JE DVD
S FILMOM HRDINA NAŠICH ČIAS (R. ZUZANA PIUSSI, 2009).

PAVEL BRANKO ← PROTI PRŮDU

MARENČIN PT

SLOVENSKÝ
FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVENSKÝ FILM
INŠTITÚTSTÁTNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ul ULTRAFILM

KALENDÁRIUM

▶ **PREMIÉRY**

DISTRIBÚCIA

ROZHOVOR

PUBLIKÁCIE

▶ **TÉMA**

FILMOVÉ NOVINKY

FESTIVALY

▶ **RECENZIA**

PROFIL

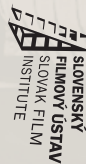
OHLASY

REBRÍČKY A JUBILEÁ

▶ **PROGRAM**

KINA LUMIÈRE

NA MIESTACH: **KNIHKUPECTVÁ:** Artforum ... Ladon, s.r.o. – knižkupectvo Alexis ... Bene Libri – Modul ... Svet knihy – prevádzka Obchodná ...
FILMOVÉ KLUBY / KINÁ / ARTKINÁ: A4 – nulový priestor ... Kino Lumière ... Mladost ... Kino Fontána Pešťany ...
FK Univerzita Nitra ... FK Naoko Trnava ... Kino Junior Levica ... Kino Strojár Martin ...
+ Slovenský filmový ústav – Klapka.sk ... Divadelný ústav – Prospero ... vätřnica VŠMU ...

**SLOVENSKÝ
FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM
INSTITUTE**

ISSN 1335-8286

9 773351 828003

FILMAS.SK JE EVIDOVANÝ MK SR POUJ.Č. & EV 967/08